

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní

Tradice a ekonomika - Svatohubertské slavnosti

Michaela Králová

Bakalářská práce

2009

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní
Ústav ekonomie
Akademický rok: 2008/2009

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Michaela KRÁLOVÁ**
Studijní program: **B6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **Veřejná ekonomika a správa**
Název tématu: **Tradice a ekonomika - Svatohubertské slavnosti**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

- 1) Úvod
- 2) Historie Kuksu a Řádu sv. Huberta
- 3) Vznik Svatohubertských slavností v návaznosti na jeho excelenci Františka Antonína hraběte Šporka
- 4) Průběh letošních 15. Svatohubertských slavností konaných 4. 10. 2008
- 5) Přínosy pro obec Kuks (ekonomicko-sociální přínosy a vliv na turistický ruch, atd..)
- 6) Závěr

Rozsah grafických prací:
Rozsah pracovní zprávy: cca 30 stran
Forma zpracování bakalářské práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

- 1) PREISS, Pavel. František Antonín Špork a barokní kultura v Čechách . [s.l.] : [s.n.], 2003. 608 s.
- 2) PREISS, Pavel. Boje s dvouhlavou saní. [s.l.] : [s.n.], 1981. 366 s.
- 3) BEZDĚK, František. Hledání kořenů mysliveckých tradic. [s.l.] : [s.n.], 1999. 71 s.
- 4) NORTH, D. C. Structure and Change in Economic History. [s.l.] : [s.n.], 1981. 228 s.
- 5) NORTH, D. C. Institutions, Institutional Change and Economic Performance. [s.l.] : [s.n.], 1996. 152 s.

Vedoucí bakalářské práce: doc. Ing. Jolana Volejníková, Ph.D.
Ústav ekonomie

Datum zadání bakalářské práce: 26. června 2008

Termín odevzdání bakalářské práce: 1. května 2009

doc. Ing. Renáta Myšková, Ph.D.
děkanka

L.S.

prof. RNDr. Bohuslav Sekerka, CSc.
vedoucí ústavu

V Pardubicích dne 16. července 2008

Prohlašuji:

Tuto práci jsem vypracovala samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využila, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Byla jsem seznámena s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., autorský zákon, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v Univerzitní knihovně.

V Pardubicích dne

Michaela Králová

ANOTACE

Práce je věnovaná stručnému přehledu historie Kuksu, života Františka Antonína hraběte Šporka a vývoje Řádu svatého Huberta. Dále je popsán vznik Svatohubertských slavností se zaměřením na jejich ekonomický rozbor. Slavnosti byly porovnány s předchozím ročníkem a je zde naznačen sociálně ekonomický přínos, ale také z toho vyplývající negativa pro obyvatele a obec.

KLÍČOVÁ SLOVA

Nová Institucionální ekonomie, rozpočet, ekonomická analýza, Kuks, Svatohubertské slavnosti

TITLE

Tradition and economy – "St. Hubert's Ceremonies"

ANNOTATION

The work is devoted to the brief summary of the history of Kuks, life of the Count František Antonín Špork and development of Order of St. Hubert. There is further described the creation of Svatohubert's Ceremonies with a view to their economic analysis. Celebrations were compared with the previous year and there is suggested socioeconomic gain and the consequent negations for inhabitants and municipality.

KEYWORDS

New Institutional Economics, budget, economic analysis, Kuks, Svatohubert's ceremonies

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala své vedoucí bakalářské práce paní doc. Ing. Jolaně Volejníkové, Ph.D., za cenné připomínky a rady k obsahu práce. Dále děkuji všem, kteří mi poskytli informace, podklady a materiály, bez nichž by má práce nemohla vzniknout.

Obsah

1	ÚVOD	7
2	HISTORIE KUKSU A ŘÁDU SV. HUBERTA	9
2.1	STRUČNÁ HISTORIE KUKSU	9
2.1.1	Historie kukských lázní	10
2.1.2	Rod Šporků.....	13
2.2	HISTORIE ŘÁDU SVATÉHO HUBERTA.....	16
3	VZNIK SVATOHUBERTSKÝCH SLAVNOSTÍ V NÁVAZNOSTI NA ZALOŽENÍ ŘÁDU SV. HUBERTA A JEJICH HISTORIE	18
3.1	PARFORSNÍ HON A JEHO ORGANIZACE	18
3.1.1	Průběh parforsního honu	18
4	PRŮBĚH LETOŠNÍCH 15. SVATOHUBERTSKÝCH SLAVNOSTÍ KONANÝCH 4. 10. 2008	20
5	PŘÍNOSY PRO OBEC KUKS.....	24
5.1	PŘÍJMY ZE VSTUPNÉHO A PARKOVNÉHO	26
5.2	NÁVŠTĚVNOST	28
5.3	PROPAGACE.....	28
5.4	ROZPOČET PŘÍJMŮ A VÝDAJŮ SVATOHUBERTSKÝCH SLAVNOSTÍ NA ROK 2008	29
5.5	PŘÍJMY ZA ROK 2008.....	30
5.6	VÝDAJE ZA ROK 2008	32
5.7	PRONÁJEM PROSTOR	34
5.8	ROZPOČET SVATOHUBERTSKÝCH SLAVNOSTÍ 2007	34
5.9	POROVNÁNÍ ROZPOČTŮ SVATOHUBERTSKÝCH SLAVNOSTÍ 2007 A 2008.....	37
6	ZÁVĚR.....	39
	SEZNAM LITERATURY	42
	SEZNAM TABULEK.....	44
	SEZNAM OBRÁZKŮ	45
	SEZNAM GRAFŮ.....	46
	SEZNAM PŘÍLOH.....	47
	PŘÍLOHY	

1 ÚVOD

Téma mé bakalářské práce vychází z teoretické části nové institucionální ekonomie.

Nová institucionální ekonomie rozlišuje mezi institucemi, které chápe jako pravidla mající povahu společenských omezení a organizacemi představovanými hierarchickými strukturami, jež vznikají a fungují na základě existujících institucí.

V rámci tohoto přístupu nejčastěji citovanou definici institucí učinil D. C. North¹, který instituce vymezuje jako lidmi navržená omezení utvářející politické, ekonomické a sociální interakce. Tato omezení jsou tvořena formálními pravidly (Ústava, zákony, vlastnická práva) a neformálními omezeními (tabu, zvyky, tradice, normy chování, konvence a obyčeje). D. C. North zdůrazňuje nutnost vynutitelnosti formálních i neformálních pravidel, čehož může být dosaženo vlastním ustanovením kodexů chování, represí anebo sociálními sankcemi či donucením ze strany státu.

Podle autora byly instituce navrženy, aby zavedly řád a snížily nejistotu při dosahování cílů v rámci sociální, politické a ekonomické směny. Smyslem institucí je tedy poskytovat základní uspořádání směny a lidské organizace. Společně se standardními ekonomickými omezeními a použitými technologiemi ovlivňují instituce výrobní a transakční náklady a tím i ziskovost a uskutečnitelnost ekonomických aktivit. D. C. North rovněž považuje za užitečné odlišit instituce od organizací, kdy instituce představují pravidla hry, zatímco organizace jednotlivé hráče. Instituce pak vytvářejí podněty formující politické a ekonomické organizace.

Tyto poznatky lze zkontrolovat a ověřit praktickou zkušeností s danou institucí. 15. Svatohubertské slavnosti, které se konají na Kuksu a jejich analýzou, navazují na definici D. C. Northa o neformálních institucích a jejich kulturnímu, sociálnímu a ekonomickému přínosu. Dále o možnostech získání dalších finančních prostředků, rozvoji cestovního ruchu a dalších služeb poskytovaných v budoucnu ve zrekonstruovaném areálu Kuks (hotelnictví, vzdělávání, zábava, turismus).

---

¹ NORTH, D. C. Institutions, Institutional Change and Economic Performance. [s.l.] : [s.n.], 1996. 152 s.

Ve své práci se zmiňuji o mysliveckých tradicích a kořenech, o kterých nás podrobně informuje už Kronika Česká a kronikář Kosmas (1045 – 1125) a o odkazu, který tu nechal František Antonín hrabě Špork a jeho Řád sv. Huberta.

Ve druhé kapitole se zabývám stručnou historií Kuksu od roku 1664, kdy toto panství získal J. Špork. Navazuji vývojem kukských lázní, které začaly fungovat již v roce 1695 a které měly za úkol získat si vynikající jméno a důležitost. Je zde naznačen původ rodu Šporků, který se datuje až do roku 1595. Za zmínku stojí Jan Špork, který byl dvakrát ženatý a jeho syn F. A. h Špork, který kukské lázně založil. S tím souvisí vznik Řádu svatého Huberta v roce 1695, který má šířit vážnost a respekt dodnes. Jsou zde chronologicky nastíněné události po smrti hraběte Šporka, důvody pro které Řád zanikl a jeho znovuoobnovení.

Ve třetí kapitole navazuji na stručnou historii kukských lázní, zániku Řádu a tomu odpovídající vznik Svatohubertských slavností, které nám přibližují činnost Řádu, jeho tradice a zvyky.

Čtvrtá kapitola je věnována průběhu loňskému ročníku Svatohubertských slavností a pestrému programu, který byl pro návštěvníky připraven.

V páté kapitole zpracovávám ekonomickou stránku slavností např.: jejich přínosy, negativa, další rozvoj obce, projekt Granátové jablko a porovnávám rozpočty z let 2007 a 2008.

Cíle této práce jsou:

- vysvětlení nové institucionální ekonomie a její rozdělení,
- analýza rozpočtů Svatohubertských slavností let 2007 a 2008,
- návrhy možností čerpání a získání finančních prostředků pro obnovu obce,
- další způsoby zvýšení návštěvnosti a rozvoje cestovního ruchu,
- eventuální řešení v případě deštivého počasí.

2 HISTORIE KUKSU A ŘÁDU SV. HUBERTA

2.1 Stručná historie Kuksu

Kuks byl součástí panství Choustníkovo Hradiště². 15. listopadu r. 1664 koupil panství od markraběte Leopolda Bádenského generál rakouské jízdy Jan Špork³ za cenu 66 000 zlatých. V roce 1684 se správy panství ujal generálův starší syn František Antonín hrabě Špork⁴. Kuks byl v té době znám pouze svými minerálními prameny. Špork si vytkl vysoký cíl, vytvořit z Kuksu lázně na nejvyšší světové úrovni. To se mu podařilo, protože kukské lázně svou výstavností předčily i věhlasné Karlovy Vary. František Antonín hrabě Špork byl milovníkem umění, a proto se obklopil družinou umělců. K nejvýznamnějším z nich se řadí např. jeho dvorní rytec Michael Heinrich Rentz, rytec Josef de Montalegre, malíř Petr Jan Brandl a německý básník Johann Christian Günther. Sláva kukských lázní trvala něco přes 30 let. Po smrti F. A. hraběte Šporka r. 1738 lázeňský ruch pomalu utíchal. V r. 1740 postihla Kuks povodeň, která poničila lázeňské budovy u břehu, zničila rejdiště, altánek i letohrádek a strhla s sebou i sochy trpaslíků, které lemovaly závodiště. Šporkovi nástupci neměli zájem na obnově a dalším provozu lázní, a proto se z kdysi významného společenského a kulturního střediska stala obec řemeslníků a zemědělců. Neosídlený zámek v roce 1896 vyhořel a v r. 1901 byly strženy trosky zámku společně s troskami lázeňských budov. Za druhé světové války byl z hospitálu zřízen domov Hitlerovy mládeže pro oblast Sudet. V 50.-70. letech 20. stol. sloužily části prostor hospitálu jako Interní léčebna pro choroby stáří a část hospitálu byla využívána jako Krajský archiv. V současnosti památka Hospitál Kuks podléhá památkové péči Národního památkového ústavu, územnímu odbornému pracovišti pro Královéhradecký kraj v Josefově.

---

² Příloha č. 1 mapa panství Choustníkovo Hradiště, příloha č. 2 panství Choustníkovo Hradiště

³ Příloha č. 3 fotografie J. Šporka

⁴ Příloha č. 4 fotografie F. A. Šporka

2.1.1 Historie kukských lázní

Prastará zkušenost s léčebnými účinky minerálních pramenů neupadla sice nikdy v úplné zapomenutí, ale k novodobému rozkvětu přivedla lázně opět až renesance, navazující i v tom na příklady uctívané antiky. Tehdy začal znovu kult přírodních zdrojů, rozvíjející se postupně a stále intenzivněji. Vzniká taktéž zárodečná balneologická literatura, která uvádí pojednání o přírodních pramenech a jejich užívání od Laurentia Phriese. Kůry se spojovaly s odpočinkem, promenádami, cviky, ale také hrami, slavnostmi, hudebními produkcemi a divadelními představeními. Provozovat lázně navštěvované významnými jednotlivci znamenalo být ve středu informací všeho druhu a získat také možnost osobního vlivu. Je tedy patrné, že kromě společenské prestiže to byl hlavní účel hraběte Šporka, když se rozhodl vybudovat u čirého a naprosto ničím nevynikajícího pramene evropské lázně prvořadě pověsti a významu. Se žádostí o prozkoumání pramene se obrátil na svého osobního lékaře Jana Františka Löwa z Erlsfeldu, jehož vyjádření otiskl ve svém vydání posudku hodnoty pramenu od Karla Valentina Kirchmayera, jednoho ze členů komise, která se roku 1694 v Kuksu sešla. Hrabě se později zasloužil ještě o dvoje zkoumání účinků pramenů. První sepsal Christian Gottlob Langen, druhé, latinskou disertací, předložil roku 1726 lipské akademii tamní profesor Christian Michael Adolphi, který se k tomuto tématu vrátil roku 1733 v pojednání o třech významných léčebných zdrojích: Jelení Hoře ve Slezku, Kuksu a Mlýnském prameni v Karlových Varech.

Začátek výstavby lázní se datuje k roku 1692, je to sice nedoložitelné, ale velmi pravděpodobné, protože lázně fungovaly již v létě 1695.

Je to slohově jednotný komplex světských a církevních budov s mimořádně rozsáhlou sochařskou výzdobou vynikajících kvalit, spojený především se jménem Matyáš Bernard Braun.

Středisko Šporků se skládalo z mnoha staveb a sochařských kompozic, například: nad pramenem léčivé vody byla postavena dřevěná kaple Nanebevzetí P. Marie (1697), vpravo od ní hostinec „U zlatého slunce“ (1699), Dianina lázeň (1701), která byla později odstraněna a nahrazena kašnou se sochou Polyféma, fontány na pravém břehu s letohrádkem a holubníkem (1700), Větrný mlýn (1701), dřevěné divadlo vedle hostince „U zlatého slunce“ (1702).

V roce 1703 bylo zbudováno závodíště, prozatímní dřevěná lázeňská budova byla nahrazena zděnou a bylo postaveno dalších deset zděných domů pro hosty (1704). Byly položeny základy špitálního kostela (1707-1710) i základní kameny špitálu (1708-1716) a zámku (1710). Špitál, tj. vlastně nemocnice pro vysloužilé vojáky z tureckých válek, měl i vlastní lékárnu, která zůstala dodnes zachována. A kde bylo zřízeno farmaceutické muzeum. Byl postaven další lázeňský dům, prádelna, dům filozofů s knihovnou (1720-1722), úřednická budova tzv. Amtshaus a nový hostinec.

Při povodni roku 1740 bylo zničeno závodíště, letohrádek a holubník. V původní podobě a rozloze zůstaly už jen tyto budovy – špitál s kostelem, plastickou výzdobou a kaskádové schodiště⁵ u zámku. Zajímavá je plastická výzdoba Kuksu z let 1700 až 1734, např. Polyfémovy fontány od J. Kohla, dílo M. B. Brauna a spolupracovníků, tj. např.: Ř. Theny, A. Perlwanger, Pacákové. Roku 1713 byla zahájena výzdoba závodíště. Tvořil ji soubor čtyřiceti trpaslíků, uprostřed závodíště stály dva trojboké obelisky se sochami Pravdy a Spravedlnosti. V letech 1731 – 1732 vznikly dvě sochy tzv. křesťanských vojínů – Velký Miles Christianus stál na konci stromořadí vedoucího k Betlému, na hranicích panství žirečských jezuitů. Malý Miles Christianus stál v Novém lese západně od Kuksu. V roce 1746 byly tyto sochy přeneseny do špitální zahrady.

V areálu komplexu Kuksu se nachází též bývalý špitální kostel Nejsvětější Trojice. Pod celou plochou kostela je rodová hrobka Šporků. Průčelí kostela je ozdobeno alegorickými sochami Naděje, Lásky a Víry (1707-1715).

Geniálním umělcem, který vytvořil v Kuksu velkou část svého díla, byl Matyáš Bernard Braun. Narodil se v Sautensu u Innsbrucku v roce 1684. Počátkem 18. století se odebral nasbírat nové poznatky do Itálie, pobýval hlavně na severu, v Benátkách, ale dostal se i do Říma. Všímal si díla italských mistrů, ale nejvíce ho upoutal Giovanni Lorenzo Bernini. V roce 1710 se vrátil do Salcburku a ještě v tomto roce odcestoval do Prahy. První jeho práce u nás byla socha sv. Luitgardy na Karlově mostě. Stal se nejvyhledávanějším sochařem u nás. Pracoval v Praze, Kuksu, Teplicích, Lysé, Duchcově, Litomyšli, Valči, Manětíně i jinde. V roce 1738 v Praze zemřel na tuberkulózu.

---

⁵ Příloha č. 5 Údolí řeky Labe, kaskádové schodiště

Pokud se jedná o výzdobu Kuksu, v roce 1712 dostal objednávku na sochařskou výzdobu terasy, kterou prozatím tvořilo osm soch Blahoslavenství. Už v roce 1717 stojí uprostřed terasy monumentální socha Náboženství. V roce 1719 vytvořil dvanáct postav Ctností a dvanáct postav Neřestí. Ze Ctností byla Zdrženlivost přenesena později na špitální dvůr. Z Neřestí byla zničena alegorie Podvodu a teprve roku 1883 nahrazena sochou téhož námětu od sochaře B. Sellinga. Ctnosti před levým křídlem špitálu mají směrem od Anděla Šťastné slasti toto pořadí: Víra, Naděje, Láska, Trpělivost, Moudrost, Statečnost, Cudnost, Píle, Štědrost, Upřímnost a Spravedlnost. Před pravým křídlem špitálu za Andělem Žalostné smrti stojí tyto Neřesti⁶: Pýcha, Lakomství, Závist, Smilstvo, Obžerství, Hněv, Lenost, Zoufalství, Lehkomyslnost, Pomluva a Lstivost.

Sochy jsou vytvořeny z místního pískovce v nadživotní velikosti. Původně byly polychromované. Dodnes se zachovaly zbytky barev, hlavně podkladové červené. Roku 1726 dal hrabě Špork objednávku, aby Matyáš Braun zaplnil okolní lesy plastickými výzdobami. Nad vesnicí Žireč tak vznikl nádherný Betlém. V letech 1729 až 1731 byl hrabě Špork cílem útoků jezuitů. Byl obviněn z kacířství, ze kterého vyvázl s pokutou. V té době došlo k nucené přestávce v Braunově práci na Betlému. Později se opět pustil do práce a vytvořil mimo jiné sochy Zjevení svatého Huberta, sv. Maří Magdalény, Jana Křtitele, Onsifria, Garina a studny Jakobovy, v roce 1731-1732 Narození Páně a klanění Tří králů.

Dědicové Hospitálu Kuks však neměli zájem o údržbu a provoz lázní a následně tak proslulý, středoevropský barokní komplex Kuks a Betlém začal chátrat. Z celého Šporkova barokního areálu tak zůstal funkčně zachován pouze špitál, který od r. 1739 spravoval řád Milosrdných bratří, do kterého přesunuli dědicové panství své rezidenční místnosti z protilehlého zámku. Lázeňský areál na levém břehu se zámkem ztratil své využití a začal pustnout. K jeho zničení přispěly i válečné devastace v letech 1757, 1761 a 1778, kdy v něm bylo ubytováno vojsko a povodeň roku 1775. Z neudržované zámecké budovy, kterou zbořili v roce 1901, se do dnešních dnů dochovalo pouze kaskádové schodiště k Labi.

Z dnešního pohledu je více než jasné, že původní Šporkův hospitál (zařízení pro chudé a nemocné) přežil téměř ve stejné podobě až do současnosti. Po druhé světové válce v něm byl domov důchodců, jehož činnost byla v důsledku rozsáhlých rekonstrukcí na Kuksu ukončena až v roce 1974.

---

⁶ Příloha č. 6 Sochy Neřestí z dobové fotografie

2.1.2 Rod Šporků

Jan Špork⁷ se narodil jako syn poddanských sedláků na statku Sporckohofu ve Westerloh na území biskupského knížectví Paderbornu ve Vestfálsku, ale datum není bezpečně ověřeno. Většinou se uvádí rok 1595. Patřil k vojákům, kterým za třicetileté války vyšla karta velmi šťastně. Byl to vojenský talent v oblasti strategie lehkého jezdeckta. Za to si vysloužil titul generála. Nikdy se nenaučil psát a celý život si vystačil jen s podpisem – těžkým a neupraveným. Zaměřoval se převážně na bohatství a hlavně na majetek, který získával jako kořist z vyhraných bitev. Způsob získání majetku mu nevalil, ale nebyl legální a to dala tehdejší aristokracie pocítit i jeho synovi. Generál Špork obdržel 12. října 1647 hodnost říšského svobodného pána a poté v roce 1664 byl povýšen císařem Leopoldem I. do stavu dědičných hrabat. Nakupováním statků se zaměřil především na Čechy. Nejvíce zaplatil za statek Kožojedy na Litoměřicku, Nedělice a Světí a Choustníkovu Hradiště. Patřil tak mezi nejbohatší muže království.

Jeho první manželství bylo bezdětné, ale měl nemanželského syna Jana Jiřího (1622 - 1683), kterého adoptoval a zajistil mu přijetí do českého rytířského stavu. Dvěma syny tato rodová linie vyhasla. Druhou manželkou Jana Šporka byla Eleonora Marie, která pocházela z rodiny meklenburských junkerů von Fineke. Stala se matkou jeho dvou synů a dvou dcer. Zemřela na manželově tažení proti Francii a byla pohřbena v dominikánském kostele ve Valencience, odkud si jejich syn František Antonín Špork přivezl její lebku, kterou měl pak trvale vystavenou v ložnici pražského paláce. Po jeho smrti byla uložena ve skleněné skříňce u rakve svého manžela v kukské kryptě.

František Antonín hrabě Špork se narodil 9. března 1662, ale bohužel sporné už je místo narození. Oficiálně se uvádějí dvě místa. Lysá nad Labem a Heřmanův Městec. V Heřmanově Městci však František Antonín opravdu vyrůstal i se svým mladším bratrem Leopoldem Ferdinandem, kde navštěvovali místní, tehdy měšťskou školu. V 7 letech začal studovat latinský jazyk z důvodu dalšího studia vyšší školy. Jako mladý se musel spokojit s nejprostším oděvem a svůj život trávil v tvrdé kázni. Když už oba sourozenci rozuměli a mluvili latinsky, pokračovali ve studiu na pražském Karolinu.

---

⁷PREISS, Pavel. František Antonín Špork a barokní kultura v Čechách . [s.l.] : [s.n.], 2003. s 20.

V roce 1679, 6. srpna ve věku 84 let zemřel Jan Špork, otec Františka Antonína Šporka. Od jeho úmrtí až do roku 1684 spravovali pozůstalé panství dosazení poručníci. Především synovec baron Dětrich ze Šporků. V této době František Antonín hodně cestoval, především po jižní a západní Evropě. Navštívil Francii, Německo, Itálii, Anglii a Nizozemí. Hodně na něj zapůsobil pobyt v blízkosti francouzského dvora a krále Ludvíka XIV. Pobyt u dvora ho ovlivnil natolik, že se k francouzskému dvoru několikrát vrátil. Cestou ho doprovázeli dva chlapci, které u dvora nechal dva roky studovat hru na lesní roh a poté byl jejich prostřednictvím poprvé uveden do Čech.

1. srpna 1681 složil obvyklou přísahu věrnosti a v roce 1684 byl císařským dvorem uznán za schopného spravovat svůj majetek sám. Tak se rozdělilo dědictví mezi oba syny a dcery Jana Šporka.

V roce 1687 se hrabě oženil se slečnou Františkou Apolonií hraběnkou ze Sweertsů ze Slezska a sídlil s ní v Lysé. Z tohoto manželství měl Špork dvě dcery – Marii Eleonoru Františku a Annu Kateřinu. Syn Jan František Antonín se narodil v roce 1699 a ještě v tomto roce zemřel.

Annu Kateřinu pak v kukské kapli v roce 1712 provdal za hraběte Františka Karla Rudolfa ze starého rodu svobodných pánů ze Sweertsu a Risetu, Lackenu a Blauenturnu. Tento sňatek způsobil velké nepřijemnosti u biskupů v Hradci Králové a v Litoměřicích, protože je oddal cizí kněz, kterému byla odňata pravomoc k vykonávání kněžského úřadu pro dočasnou ztrátu paměti a dále nepožádal o biskupské povolení, protože ženich byl synem matčina bratra a to znamenalo, že to byl bratranec slečny Kateřiny. Hrabě Špork to vyřešil tak, že ho adoptoval do své rodiny a přijal rodové jméno Sweerts-Sporck.

František Antonín Špork se nejdříve „hnil“ za světskými tituly, ale v polovině 90. let 17. století u něj nastal zlom. Stal se přítelem věd a umění. V Praze, v Lysé nad Labem a Kuksu zřídil vynikající knihovny, v Lysé založil obrazárnu a tiskárnu, v níž vydával knihy po celých tisících. Byly to většinou knihy určené pro vzdělání a náboženství francouzského a německého původu. Jejich překladatelkami byly i jeho dcery. Knihy byly do značné míry ovlivněny jansenistickým myšlením. Jezuité se nad tím pohoršovali a hraběte obviňovali, že napomáhá rozšiřování kacířských knih. Po vyšetřování a přezkoumání byla tiskárna uzavřena a hrabě byl dán do vězení. Špork byl ovšem sám o sobě zvláštním člověkem. Situace hrotil

vždy až do krajnosti. Kousavými a nemístnými poznámkami si často dělal nepřátele tam, kde je nemusel mít. Úřadům nedal ve jménu „Spravedlnosti a Pravdy“ pokoj, i když neměl zcela pravdu. Také v rodinných sporech se dostal Špork do konfliktu, a to s Kancléřem Kinským a jeho nástupcem Vratislavem. Byl za to uvězněn v Daliborce. Mezi další střety s úřady patřil vleklý spor o plavení dříví na Labi a o honitbu.

Přestože byl jazykově nadaný a vzdělaný, stavovskou šlechtou byl stále odmítán. Do šlechtického stavu byl povýšen až v roce 1664. Ale již od útlého věku nešetřil prostředky, aby dosáhl co nejvíce titulů. V roce 1690 byl jmenován komořím, rok nato jedním z místodržitelů a roku 1692 „skutečným tajným radou“. Vyžádal si však od císaře výsadu, aby se směl podílet na zasedání v zemské správě jen po čtyři měsíce v roce. Jedním z důvodů bylo přilákat na své panství a do nově vytvořených lázní vysokou šlechtu. Pro zpříjemnění chvil na Kukse pozval Špork až z Benátek operní společnost Antonia Denzia. Měla například pobavit i kněžnu Eleonoru Schwarzenberkovou, manželku knížete Adama Schwarzenberka, kterému císař propůjčil titul vévoda Krumlovský. Pořádal zde po francouzském vzoru nákladné lovy, aby se zde vysoká šlechta cítila dobře a mohla se řídit přísnými pravidly, které sám sestavil ve jménu ochránce a patrona lovu - sv. Huberta. Od císaře Karla VI. byl potom povýšen na říšského hraběte. V roce 1723, kdy byl hrabě povýšen, byl císař 3. listopadu přijat do Řádu sv. Huberta. Císař přijal odznak Řádu a zapsal se do řádové knihy. O několik dní později se zapsala i císařovna. Na místě, kde císař přijal odznak Řádu, dal Špork postavit památník se sochou císaře z dílny Matyáše Bernarda Brauna. Po přijetí císaře řád získal prestiž a začali se o něj zajímat i jiní významní lidé.

2.2 Historie Řádu svatého Huberta

Tak 3. listopadu 1695 vznikl Řád svatého Huberta, který měl a dodnes má šířit úctu a vážnost tohoto patrona mezi tehdejší vysokou šlechtou a dnešními obyčejnými lidmi. Řád měl a má zvláštní pravidla, kterými se členové řídili a řídí. Prvním Velmistrem řádu byl jeho zakladatel, který stál v čele Řádu a přijímal nové členy. Podmínkou pro přijetí byla písemná žádost podaná Velmistrovi, osobní návštěva nebo na doporučení některého z členů řádu. Žadatel musel být šlechtického původu. Přijímání členů do řádu se konalo pouze 3. listopadu na den sv. Huberta. Nový člen od Velmistra přijal stříbrný pozlacený růžek, který visí na červené stužce. Odznaky nechával vyrábět Velmistr na vlastní náklady. Nový člen musel do pokladny Řádu odevzdat jeden dukát. Z těchto peněz se odměňovali myslivci za dlouhou službu vysoké šlechtě při honitbách a také sloužily jako zdravotní odchodné, když již staří myslivci nemohli pro svůj zdravotní stav tuto práci dále vykonávat.

Po smrti Velmistra měli členové Řádu zvolit nového. Tím se mohl stát pouze ten, který na svém panství provozoval ušlechtilou honbu, tzv. parforce. Tomuto Velmistrovi se pak měly odevzdat všechny spisy týkající se Řádu a řádová pokladna.

Když František Antonín hrabě Špork zemřel, Řád zanikl. Téměř dvě stě let nebyl nikdo, kdo by dal podnět k jeho obnovení. Až v roce 1978 byl Řád svatého Huberta obnoven pro německy mluvící země v Rakousku. Přestože převzaly prvky původního Řádu, vnitřní organizace byla velmi odlišná, takže se mluvilo o zcela jiném a novém Řádu. Přesto se k odkazu Šporka hlásí a stejně tak, jako my, když jsme v roce 1995 oslavili 300. leté výročí založení původního Šporkova Řádu.

První vážné pokusy o obnovu Řádu u nás byly učiněny už v roce 1938 u příležitosti dvousetletého výročí Šporkovy smrti. V roce 1938 projednalo ústřední předsednictvo Československé myslivecké jednoty z podnětu generálního ředitele Státních lesů a statků Dr. Ing. Karla Šimana návrh na obnovu řádových insignií. Zároveň přijali návrh na uspořádání vzpomínkových oslav k výročí Šporkovy smrti.

1. dubna 1938 prohlásil ústřední výbor Československé myslivecké jednoty rok 1938 za Šporkův rok a k celostátní výstavě myslivosti vydal pamětní medaili. Slibné přípravy však byly přerušeny pozdějším odtržením pohraničí a vypuknutím druhé světové války. Poměry v poválečné republice a pozdější nástup komunistického režimu obnovení Řádu nepřály.

V roce 1968 se situace změnila. Skupina 13 nadšenců se ve večerních hodinách ilegálně scházela a Řád byl tak v roce 1978 před vstupem do hrobky Kuksu ilegálně obnoven. Dokladem toho je pergamen, který byl k této příležitosti speciálně připraven s nápisem:

Ke cti a slávě České myslivosti

Svatého Huberta, patrona všech myslivců

obnovujeme tímto

ŘÁD SVATÉHO HUBERTA

založený v roce 1695 hrabětem

Františkem Antonínem Šporkem.

Veškerá činnost byla tedy až do roku 1989 ilegální. Po listopadu 1989 se aktivita Řádu obrátila i na veřejnost, byli přijati noví členové a probíhala příprava k legalizaci Řádu.

3 VZNIK SVATOHUBERTSKÝCH SLAVNOSTÍ V NÁVAZNOSTI NA ZALOŽENÍ ŘÁDU SV. HUBERTA A JEJICH HISTORIE

Dne 16. 6. 1992 Ministerstvo vnitra schválilo Stanovy Řádu svatého Huberta se sídlem v Kuksu a Řád tedy právně existuje jako samostatný právní subjekt. Při přípravě Stanov se vycházelo z historických pramenů. Stanovy se tedy maximálně přibližují původním představám zakladatele.

Nynější pravidla přijetí do Řádu se od těch původních mnoho neliší. Jsou přijímáni občané bez rozdílu národnosti, rasy, státní příslušnosti a pohlaví. Žadatel musí nejméně deset let vykonávat právo myslivosti či lovu a slibem se zaváže respektovat Stanovy a vnitřní záležitosti Řádu. O vstup se musí opět požádat a nebo může být nový člen doporučen. Každému je určena zkušební doba. Přijímací ceremoniál je prakticky totožný a odehrává se na svátek svatého Huberta, po svatohubertské mši svaté, za přítomnosti všech členů, rytířů a mistrů Řádu v původní Šporkově kapli na Kuksu.

Oficiální znaky Řádu byly pod ochrannou známkou zaregistrovány a jsou tedy chráněny před jakýmkoliv zneužitím. Nesmí být používány jinými cizími subjekty k jakékoliv činnosti. Totéž se týká i jakýchkoliv písemností, znaků a vyobrazení souvisejících s tehdejší i novodobou činností Řádu.

3.1 Parforsní hon a jeho organizace

Založením řádu povznesl hrabě Špork myslivost. Přidal jí na vážnosti, disciplíně a odkazuje na historické tradice a zvyky, které s Řádem souvisí.⁸

3.1.1 Průběh parforsního honu

Pro stopování zvěře (jeleny, daňky, srnce,..) byli určeni myslivci, tzv. piquers (pikéři), kteří celý rok projíždějí oborou, aby znali přesný stav zvěře. Tito myslivci se před zahájením honu sejdou a každý podá přesnou zprávu o zvířatech, která a kde naposledy viděl. Nadlesní pak určí, jaké zvíře se bude štvát. Před lovem byli vypuštěni honící psi (chiens courants), aby sledovali stopu zvířat. Pikéři měli za úkol vystopovat štvané zvíře a vzájemně si pomáhat. V Kuksu se parforsní hony pořádaly nejvíce na daňky.

---

⁸ BEZDĚK, František. *Hledání kořenů mysliveckých tradic*. [s.l.] : [s.n.], 1999. s 14.

Myslivci, kteří mají v čele nadlesního, podkoní a psovodí se smečkou psů se dostaví na určené místo, kam dorazí i šlechta. Pokud bylo vše připraveno, hrabě dal svolení k začátku honu. Zatímco šlechta čekala na určitém místě a z dálky pozorovala začátek honu, psi vypíchnli zvěř. Často se stávalo, že psi seběhli ze stopy. Pak byli zastaveni a přivedeni zpět na správnou stopu. Při zajištěné honbě se ozvaly veselé fanfáry, aby nalákaly šlechtu na určené místo. Psi pokračovali v honbě. Pokud bylo zvíře uštváno a dohnáno smečkou, která ho zastavila, pikér zatroubil fanfáru HALALI na znamení, že zvěř zastavili. Poté byla zvěř některým z hostů usmrcena (francouzsky la mort).

Proto se od roku 1993 konají na počest Františka Antonína hraběte Šporka Svatohubertské slavnosti, které nás odkazují na činnost řádu, jeho tradice a zvyky při přijetí nových členů, průběh lovu či jeho přísná pravidla.

4 PRŮBĚH LETOŠNÍCH 15. SVATOHUBERTSKÝCH SLAVNOSTÍ KONANÝCH 4. 10. 2008

4. 10. 2008 po celoročních přípravách členů Řádu sv. Huberta byly zahájeny 15. Svatohubertské slavnosti v hospitále Kuks, které představují tradiční myslivecké oslavy.

Areál hospitálu, který se rozkládá na obou březích řeky Labe je velmi rozlehlý. Na pravém břehu se nachází hospitál Kuks se sochami Ctností a Neřestí od Matyáše Bernarda Brauna. A na levém břehu, kde původně byly lázně se dochovalo pouze kaskádové schodiště. Celková plocha, kterou obec a hospitál zaujímá 483 ha.

Těchto výročních slavností jsem se osobně mohla účastnit jako VIP host. Pro VIP hosty se slavnostní zahájení konalo ve vnitřních prostorách Lapidária⁹ Kuksu, kde jsou uloženy originály soch Ctností a Neřestí od Matyáše Bernarda Brauna. Slavnost zahajoval velmistr Řádu Jan Votava proslovem. Dále zde vystoupili příslušníci stejnojmenného řádu z Polska a Slovinska. Na počest 15. Svatohubertských slavností a Sv. Huberta zde předvedli trubačí hru na parforsní roh a byla zazpívána hymna. Úvodní ceremoniál byl zakončen přípitkem svatohubertského červeného vína a pozváním k mysliveckému rautu. Na rautovém stole nechyběly myslivecké lahůdky v podobě paštik, dančího, srnčího, kančího masa a v neposlední řadě také rybí speciality, především vodních dravců, jako je např. štika, bolen nebo candát.

Po tomto úvodu následoval již pro všechny stejný program. Za zvuku poledního zvonu, odbíjení 12-té hodiny, zahájil slavnost průvod členů Řádu sv. Huberta a účinkujících hostů. Mezi účinkujícími hosty nechyběli psovodi ani sokolníci s dravci, kteří již neodmyslitelně patří k lovu zvěře. Průvod došel před kostel Nejsvětější trojice, kde velmistr Jan Votava proslovem oficiálně slavnosti zahájil. Po úvodním proslovu vystoupil i bývalý hejtman královehradeckého kraje Ing. P. Bradík. V neposlední řadě zde vystoupil jediný žijící potomek hraběte Františka Antonína Šporcka, Stephan Sweerts – Sporck, zástupce rakouské větve rodu.

Po úvodním zahájení následuje klasický program. V areálu pod Hospitálem Kuks se již tradičně předvedli koně s jezdci z národního hřebčína Kladruby nad Labem při honu

---

⁹ Příloha č. 7 Lapidárium – originální sochy Ctností a Neřestí od M. B. Brauna

„Na lišku“. V 13:00 hod. se představila plemena loveckých psů, jejich dovednost a poslušnost za doprovodu odborného komentáře kynologa. Od 14:00 hod. bylo možné slyšet volné variace troubení na parforsní roh (trubači OMS Přerov¹⁰). Přibližně 14:30 hod. přijela Hubertova jízda, která předvedla hipologické ukázky. Koně přijeli z ČJF – Pony centrum JK¹¹, které se nachází nedaleko Kuksu. Od 15:00 hod. byla ukázka výcviku a práce psů loveckých plemen s psovodem. Nedílnou součástí lovu jsou i dravci, kteří nechyběli ani v letošním ročníku 2008. Z ohlasu návštěvníků bylo zřejmé, že sokolníci je svým vystoupením zaujali nejvíce. Skupina sokolníků s názvem Seiferos předvedla neopakovatelné ukázky dravců od orla bělohlavého až po puštíka obecného. Následovala Hubertova jízda, která předvedla ukázky skoků a scén z parforsního lovu. Od 17:00 hod. vystoupili tři nejlepší juniorští vábníci v V. ročníku soutěže ve vábení jelenů. K lovu jelenů neodmyslitelně patří lesnice a lesní rohy, které nám zde předvedl Mgr. Brázda a trubači. V průběhu programu proběhla svatohubertská řádová troubená a zpívaná mše svatá, kterou zakončilo loučové představení, po kterém následovalo ohňové vystoupení s přechodem do ohňostroje za doprovodu muzikálové hudby na téma „Memento mori“.

Z důvodu pestrosti programu a nepřehledného množství výběru zábavy, byly jednotlivé akce časově rozděleny do několika objektů. Jedním z nich je i kostel Nejsvětější trojice, kde si na své přišli převážně milovníci vážné hudby již od dopoledních hodin. Od 11:00 hod. bylo možné slyšet varhanní koncert Jany Havlíčkové, která předvedla skladby mistrů baroka. Vystoupil i smíšený sbor „Carmen“ z Mohelnice, který zazpíval lidové zpěvy pravoslavné církve. Další na programu byl mužský pěvecký sbor „Dekani“, kteří přijeli až ze Slovinska. Od 18:00 hod. probíhala svatohubertská řádová troubená a zpívaná mše svatá, kterou celebroidal Mons. ThLic D. Duka O. P. sídelní biskup královéhradecké diecéze a Mons. Diego Causer - apoštolský nuncius v ČR concelebroval Mgr. Czekal a děkan F. Eliáš. Vystoupil i mužský pěvecký sbor Řádu svatého Huberta ze Zábřehu pod vedením MgA., Mgr. Karola Ozorovského. Na lesnice zatroubili trubači OMS Přerov, Trubači Zábřeh a bratři Kocourkové. Největší zajímavostí letošního ročníku byl přímý přenos, který vysílala Česká televize Praha.

Z dalších mnoha míst, kde se program konal, byl hospitální dvůr. Akce zde probíhaly již od 10:00 hod. Představil se Big Band Dvorský, který předvedl swingovou muziku. Zahrálo i barokní divadlo Teatrum Kuks. Nejzajímavější a nejlákavější byl již V. ročník soutěže

---

¹⁰ OMS Přerov – Okresní myslivecký spolek Přerov

¹¹ ČJF – Pony centrum JK – Česká jezdecká federace – Pony centrum jezdecký klub

vábníků jelenů juniorů o pohár Řádu svatého Huberta. Další na programu bylo vystoupení SHŠ „Brakýři“¹², kteří předvedli cvičení se zbraněmi a bubny. Následovali je trubači na borlice a lesnice.

Hospitální zahrady byly určeny převážně dětem. Od 14:00 hod. divadlo „Drak z Hradce Králové“ zahrálo Černošskou pohádku. Pro pobavení vystoupili mažoretky z Chlumce nad Cidlinou a byli představeni psi ve službách Policie ČR.

Jako správné panství má i hospitál Kuks své sklepy, ve kterých byla zřízena vinotéka s degustací vín. Hosté měli možnost vyzkoušet laserovou střelnici na velkoplošné obrazovce na pohybující se zvěř.

Budova hospitálu nabízí stálou expozici o Františku Antonínu hraběti Šporkovi, barokní lékárnu, výstavu výtvarných prací dětí a fotografie o přírodě, které je možné zakoupit.

Hrabě Špork, který měl své soukromé sídlo na levém břehu řeky Labe, viděl do své hrobky, ve které nechal svítit věčné světlo. Na jeho počest byla letos poprvé v jeho hrobce přednesena pohřební řeč z roku 1738 od A. Weise S. J..

Nezapomnělo se využít řeky Labe. Kdo měl zájem, mohl si vyzkoušet lov ryb a dozvědět se spoustu zajímavostí o rybářství a včelařství. Na vyhrazených místech areálu byly postaveny stánky řemeslných a jiných výrobků. Byly k vidění i ukázky tradičních lidových řemesel, možnost volného prodeje dárkových předmětů a bylo zprovozněno i vodní kaskádové schodiště.

V následující tabulce uvádím stručný přehled akcí, které se mají v průběhu roku 2009 konat v areálu Kuks.

---

¹² SHŠ Brakýři – Skupina historického šermu Brakýři

Tabulka č. 1 Stručný přehled akcí konaných v průběhu roku 2009

	Místo konání	Název akce	Pořadatel
14.3. 2009	Sál v Hostinci u Zlatého Slunce	Maškarní	Obec Kuks
21.3. 2009	Hostinec u Zlatého slunce	II. Jarní country párty	-
1.5. 2009	Kuks	Vítání jara	Šporkova galerie vín
11.7. 2009	Kuks	Slavnosti koní, historie a řemesla	Pony centrum- JK
16.8. 2009	Kuks	Indiánské léto pod Kuksem	Pony centrum – JK
27.8. 2009	Celý areál Kuks	Theatrum Kuks 2009	Agentura Gate
12.9.2009	Kuks	Vinobraní na Kuksu	Šporkova galerie vín
3.10. 2009	Kuks	16. Svatohubertské slavnosti	Řád sv. Huberta
14.11.2009	Hospitál Kuks	Vánoční trhy	České farmaceutické muzeum, hospitál Kuks
21.11. 2009	Hospitál Kuks	Vánoční trhy	České farmaceutické muzeum, hospitál Kuks

Zdroj: Řád svatého Huberta, vlastní zpracování

Mezi neúspěšnější a nejnavštěvovanější akce léta patří Theatrum Kuks, který probíhá na obou březích řeky Labe a spojuje tak obec Kuks s Hospitálem. Theatrum Kuks je 4denní akce pod záštitou ministra kultury ČR Václava Jehličky. Hlavním partnerem je Kooperativa Pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group. Pro informaci uvádím výši vstupného v tabulce č. 2.

Tabulka č. 2 Theatrum Kuks – výše vstupného

Datum	Kč
Čtvrtek 27.8.2009	450,-
Pátek 28.8.2009	750,-
Sobota 29.8.2009	1000,-
Permanentka na 3 dny	2000,-

Zdroj: Theatrum Kuks [online]. 2009 [cit. 2009-04-01]. Dostupný z WWW:

<<http://www.jmc.cz/stan/theatrum%20kuks/>>

5 PŘÍNOSY PRO OBEC KUKS

V této kapitole se zaměřuji na ekonomickou stránku Svatohubertských slavností. V tabulkách níže zmiňuji sponzory, kteří tyto slavnosti podpořili:

Tabulka č. 3 Seznam sponzorů Svatohubertských slavností

	Název sponzora	Město
č. 1	Alex-Jagd-Lov-Hunting	Dvůr Králové n/L
č. 2	Carla spol. s r.o.	Dvůr Králové n/L
č. 3	CKP Chrudim, a.s.	Chrudim
č. 4	ČSOB, a.s.	Praha
č. 5	Halali, všeobecná pojišťovna, a.s.	Praha
č. 6	HAMÉ, a.s.	Babice
č. 7	Horst, s.r.o.	Praha
č. 8	HRADECKÁ LESNÍ A DŘEVAŘSKÁ SPOLEČNOST, a.s.	Hradec Králové
č. 9	Ing. Ladislav Morávek	Jilemnice
č. 10	J. Pišta & spol., stavební společnost	Dvůr Králové n/L
č. 11	Krkonošské vápenky Kunčice, a.s.	Kunčice
č. 12	LA MUSIC PRODUCTION, s.r.o.	Trutnov
č. 13	Lesní družstvo Vysoké Chvojno, s.r.o	Vysoké Chvojno
č. 14	Lesy České Republiky, s.p.	Hradec Králové
č. 15	Milan Křemen	Praha
č. 16	MS Dřevák	Dochov
č. 17	PLYNOSERVIS Jaroměř	Jaroměř
č. 18	Radek Šebrle	Dvůr Králové n/L
č. 19	Stanislav Vodnárek	Roztoky u Jilemnice
č. 20	ZOO Dvůr Králové n/L, a.s.	Dvůr Králové n/L
č. 21	Ministerstvo Zemědělství ČR	Praha
č. 22	KÚ Královehradeckého kraje	Hradec Králové
č. 23	GASTRO – ZOO s.r.o.	Dvůr Králové n/L
č. 24	Knihkupectví U Veselých	Dvůr Králové n/L
č. 25	Jaroslav Lhoták	Chudenice

č. 26	Lokvenc – Trpálek	Dvůr Králové n/L
č. 27	Jan Votava	Horní Krupá
č. 28	Pivovar Krakonoš, s.r.o.	Trutnov
č. 29	Marius Pedersen, a.s.	Hradec Králové
č. 30	Koberce – Strouhal	-
č. 31	MATRIX, a.s.	Třebešov
č. 32	EGST, s.r.o.	Hradec Králové
č. 33	BRISTON CORPORATION, s.r.o.	Praha
č. 34	OÚ Kuks	Obec Kuks
č. 35	OÚ Stanovice	Obec Stanovice
č. 36	OÚ Vlčkovice v Podkrkonoší	Obec Vlčkovice v Podkrkonoší
č. 37	Marie Štychová	Trutnov
č. 38	Pekárny a cukrárny, a.s. Náchod	Náchod
č. 39	TOI TOI	Hradec Králové
č. 40	KSK BONO	Česká Skalice
č. 41	DUKASE	Hradec Králové
č. 42	Jan Středa	Česká Skalice
č. 43	M-PLUS CZ, s.r.o.	Stanovice
č. 44	Lesní společnost, a.s.	Hradec Králové

Zdroj: Řád svatého Huberta, vlastní zpracování

Tabulka č. 4 Seznam mediálních partnerů Svatohubertských slavností

	Mediální partner	Upřesnění
č. 1	Lesnická práce, s.r.o.	časopis „Svět myslivosti“
č. 2	Český rozhlas HK	Hradec Králové
č. 3	Kabelová televize Žacléř	Žacléř
č. 4	Česká televize Praha	Praha
č. 5	STRÁŽ – MYSLIVOSTI	Myslivost s.r.o.
č. 6	České Dráhy a.s.	-

Zdroj: Řád svatého Huberta, vlastní zpracování

Jedná se zde především o sponzory ze Dvora Králové nad Labem, Hradce Králové a Prahy. Účast sponzorů se s každým ročníkem pořádaných slavností zvyšuje. Důvodem je samotný Kuks jako barokní památka, ale především dobrá reklama a nespočet akcí, které se

na Kuksu konají během celého roku a které přilákají další návštěvníky nejen z celého královehradeckého kraje, ale z celé ČR.

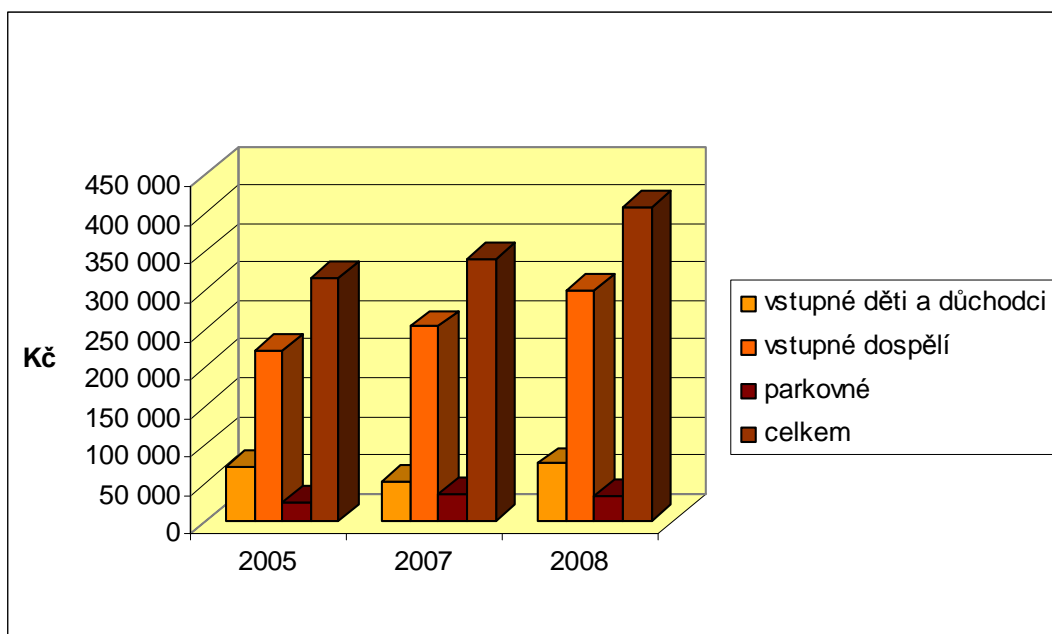
První setkání návštěvníka s organizátory je u vstupu, kde zaplatí vstupné. Vstupné se pohybuje v různé výši. V roce 2001 a 2003 bylo vstupné u dětí nad 10 let a důchodců 50,- Kč, u dospělého člověka 70,- Kč. Vstup zdarma měly děti do 10ti let a ZTP.

V roce 2008 se zvýšilo vstupné u dospělého návštěvníka na 150,- Kč. Celkový příjem ze vstupného je uveden v následujícím grafu.

5.1 Příjmy ze vstupného a parkovného

Parkování¹³ je zabezpečeno organizátory akce. První možností, kde zaparkovat, je přilehlý fotbalový stadion, na který se přijíždí z hlavní silnice I třídy 37, která dále pokračuje směrem na Hradec Králové. Druhou možností, kde zaparkovat, je louka z druhé strany areálu na kterou vede komunikace přes vesnici Brod (okres Náchod). Vesnice je přístupná z hlavní silnice I třídy 37 vedoucí na Hradec Králové.

Graf č. 1 Příjmy ze vstupného a parkovného

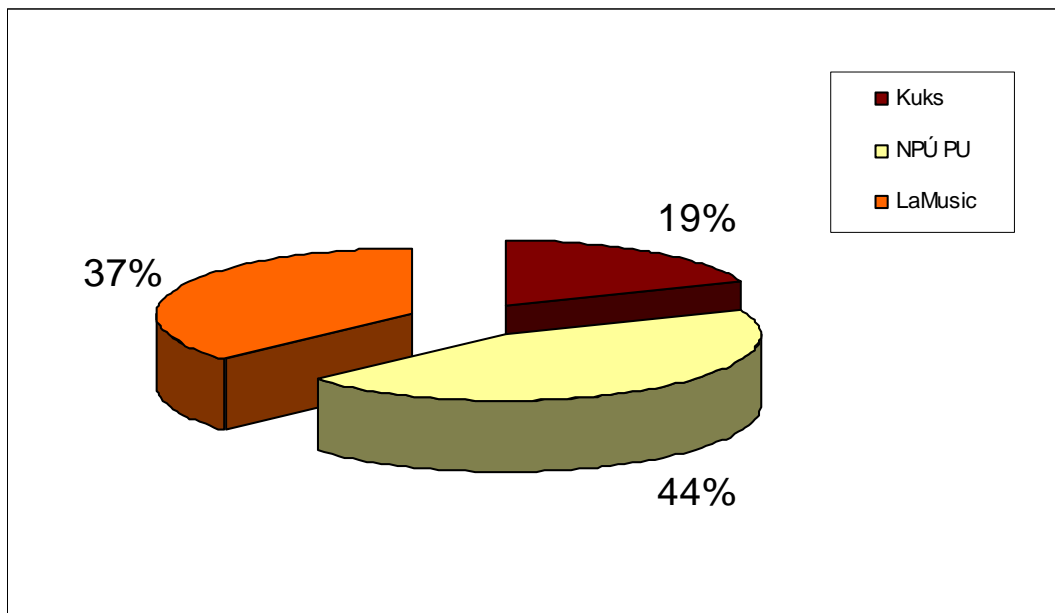

Zdroj: Řád svatého Huberta, vlastní zpracování

¹³ V grafu č. 1 je zahrnutý i příjem z parkovného. Bohužel mi nebyla poskytnuta konkrétní čísla (počet zaparkovaných automobilů, parkovné za jeden automobil), ale pouze celé částky.

Graf č. 2 ukazuje komu a kolik procent z celkové částky plyne. Nejvíce plyne Národnímu památkového ústavu, pod jehož správu spadá Kuks – Hospitál i Betlém.

Graf č. 2 % Podíly ze vstupného za rok 2008

Zdroj: Řád svatého Huberta, vlastní zpracování

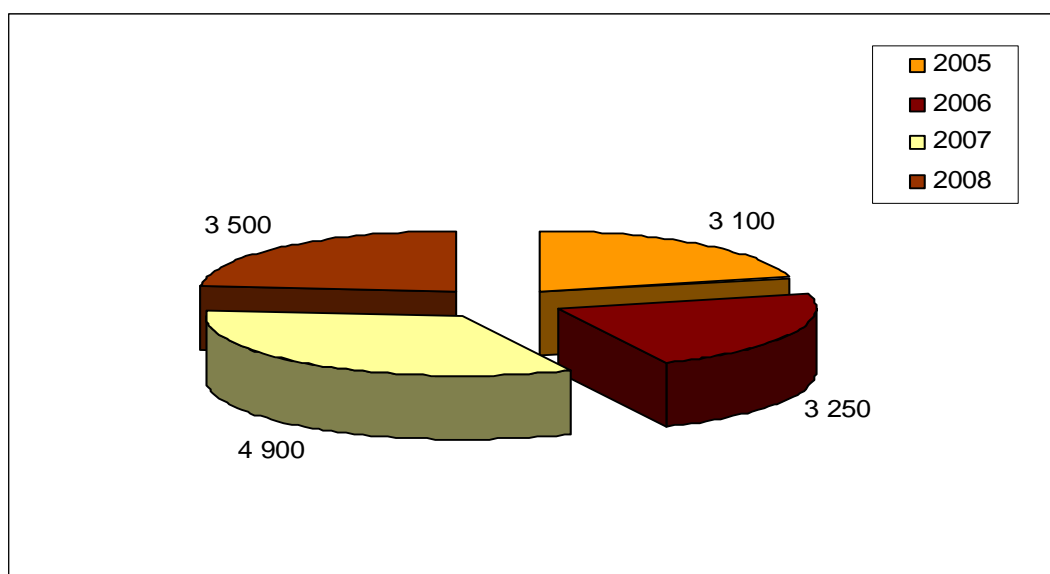
V obci Kuks je autobusová i železniční zastávka. Jedním ze sponzorů byly i České Dráhy, které v době konání této akce posílily spoje směrem od Liberce. Jednalo se zejména o vlaky označené R – Rychlíky, které v této stanici běžně nezastavují. Další posílení spojů bylo ze směru od Jaroměře, zejména ve večerních hodinách. Jednalo se o stejné typy vlaků jako v ranních hodinách. Současně s využitím posílených spojů, byly tyto vlaky využity pro reklamu, kterou České Dráhy poskytly zdarma. V každém vlaku byl vylepen oficiální plakát s oznámením o konání slavností.

5.2 Návštěvnost

Z grafu návštěvnosti¹⁴ je patrné, že celkové příjmy se zvedají úměrně návštěvnosti. Nejvýznamnějším faktorem, který ale návštěvnost ovlivňuje, je počasí. Tento aspekt je vidět zejména v roce 2007, kdy počasí slavnostem přálo.

Z velké části jsou návštěvníci z Královéhradeckého kraje, ale na slavnostech je možné zaslechnout i cizí jazyky. Sousedé z Polska a Německa. Bohužel ale nejsou známa přesná čísla návštěvníků ze zahraničí.

Graf č. 3 Návštěvnost

Zdroj: Řád svatého Huberta, vlastní zpracování

5.3 Propagace

Dalším aspektem, který velmi výrazně ovlivňuje návštěvnost je propagace. V roce 2007 se náklady na reklamu pohybovaly v průměru kolem 45 000,- Kč. Placené reklamy se objevily v rádiu MAGIC, Metuje, v časopise Stráž myslivosti. Z mediálních partnerů byla placená reklama uveřejněna v Českém Rozhlase Hradec Králové, která si za výrobu reklamního spotu účtuje cca 1 400,- Kč. Odvysílání jednoho 30" spotu stojí 400,- až 650,- Kč. Tyto pozvánky se začínají vysílat cca 10 dní před akcí, 3x za den.

¹⁴ V Grafu č.2 nejsou zahrnuty volné vstupenky pro děti do 10 let a ZTP ani pro VIP hosty a významné návštěvy (např. bývalý hejtman Královéhradeckého kraje Ing. Pavel Bradík).

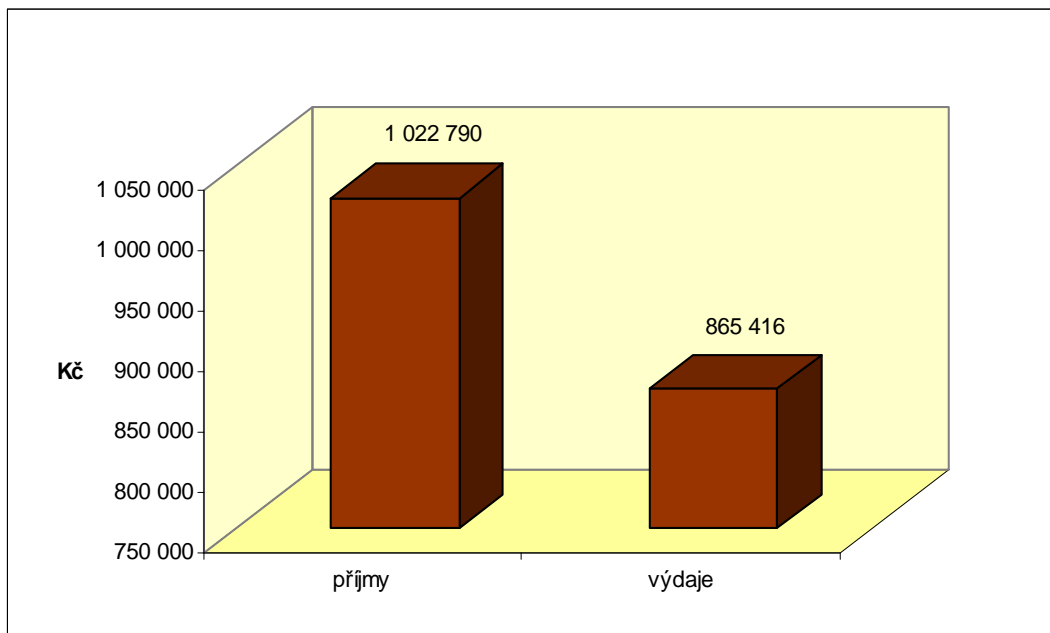
Taková reklama vzniká po dohodě s pořadatelem. Na základě zadání a cíle pozvánky je navržen text zvucího spotu, který následně pořadatelé korekturují. Poté je spot natočen ve studiu a zařazen do vysílání dle předem připraveného mediaplánu. Na výrobě takového spotu se podílí až pět lidí. Jedná se minimálně o jednoho člověka ze strany pořadatele, dále pak alespoň tři lidé na straně ČRo¹⁵ (v tomto případě redaktor, následně editor a případně moderátor – tedy celkem čtyři) a herec. Tj. celkem pět osob.

Ekonomický přínos pro ČRo HK lze posoudit pouze speciálním výzkumem. Lze ale říci, že přínos spočívá ve větší povědomosti značky ČRo Hradec Králové, který poté přiláká větší počet posluchačů. Následkem může být dražší reklama a tudíž větší přínos financí.

5.4 Rozpočet příjmů a výdajů Svatohubertských slavností na rok 2008

Rozpočet příjmů a výdajů na rok 2008 byl sestaven jako přebytkový. Celkové příjmy a výdaje uvádí graf níže.

Graf č. 4 Rozpočtované příjmy a výdaje na rok 2008

Zdroj: Řád svatého Huberta, vlastní zpracování

Největší částí se na příjmech podílely sponzorské dary v celkové hodnotě 437 500,- Kč. Dále pak dotace, reklama a propagace. Největší položkou u výdajů bylo technické zabezpečení v celkové částce 438 354,- Kč. Mezi další položky výdajů patřily: kultura,

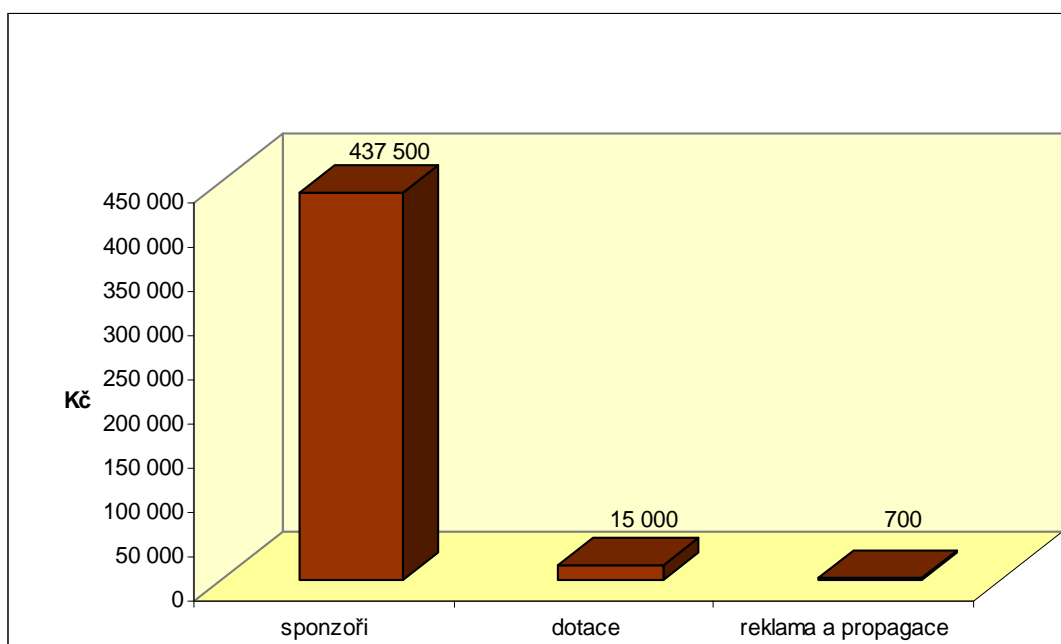
¹⁵ ČRo HK – Český rozhlas Hradec Králové

reklama a propagace a raut. Konkrétní čísla a procentuální vyjádření jsou uvedeny v následujících grafech.

5.5 Příjmy za rok 2008

V grafu č. 5 není zahrnutý příjem ze vstupného z důvodu dalšího zpracování v kapitole 5.1. Mezi sponzory, kteří přispěli nejvíce patří např.: ČSOB, LSČ s.p., HALALI a.s., Hamé Babice a.s., Horst s. r .o. a LČR Hradec Králové.

Graf č. 5 Příjem za rok 2008

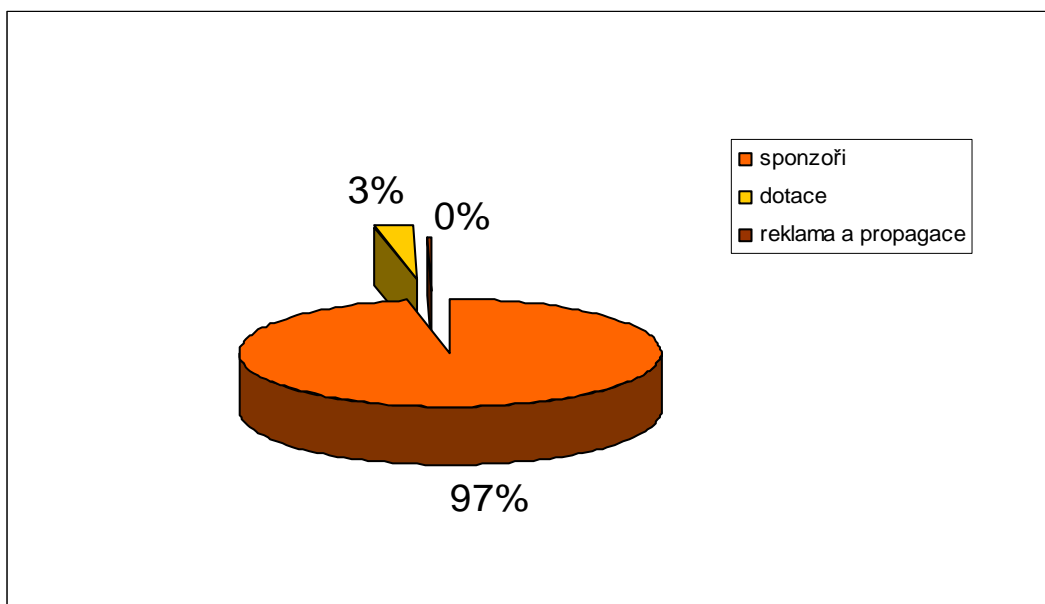

Zdroj: Řád svatého Huberta, vlastní zpracování

Výrazně viditelná je nízká částka z reklamy a propagace. Jedná se o prodej drobných předmětů na památku s názvem slavností, či obrázkem Kuksu. % vyjádření příjmů za rok 2008 je vyjádřeno v grafu č. 6.

I z grafu je patrná velká účast sponzorů. Což vyplývá ze zájmu aktivně se jakkoli zapojit do činnosti při přípravách na tuto akci a její rozvíjející se prestiži a větší povědomosti. Finanční částky od sponzorů se shánějí již v průběhu roku, aby přípravy mohly probíhat bez větších komplikací.

Graf č. 6 % vyjádření příjmů za rok 2008

Zdroj: Řád svatého Huberta, vlastní zpracování

Řád Svatého Huberta nevykonává svoji činnost pouze za pomoci sponzorů, ale pracuje i na mezinárodní spolupráci. Ve své novodobé podobě se začlenil do velké skupiny zahraničních Řádů se stejným posláním. V současnosti udržuje kontakty s Řády v Německu, Polsku, Rakousku a Belgii.

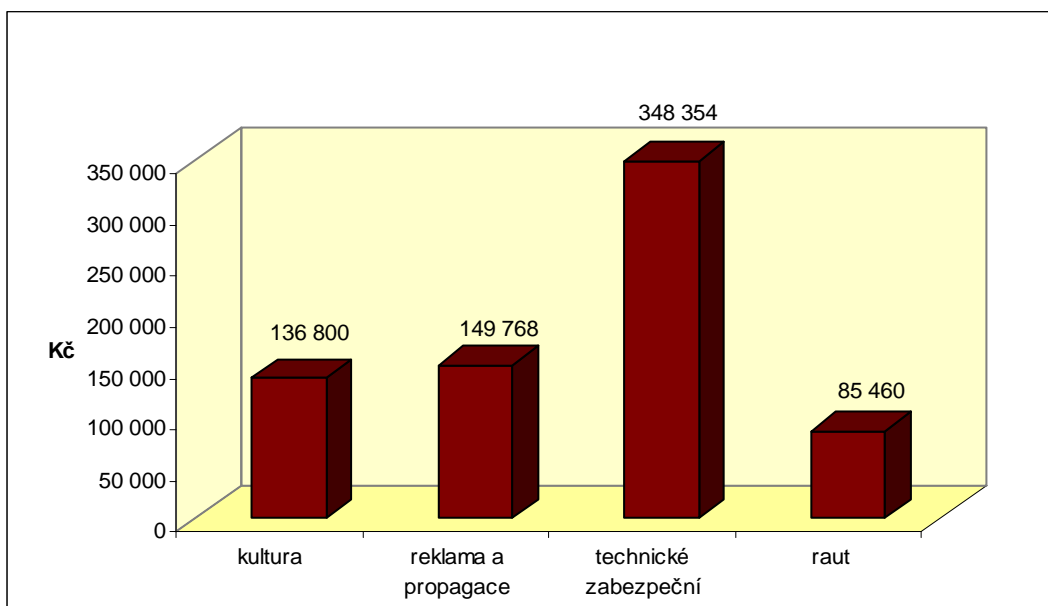
Belgické město Lutych se před několika lety stalo partnerem města Plzně. V roce 2007 s ním Řád Svatého Huberta navázal přátelský vztah. V květnu v roce 2008 odjela skupina členů Řádu Svatého Huberta na pozvání kolegů z Belgie do Lutychu. V blízkosti kaple zjevení Sv. Huberta se uskutečnilo slavnostní zasedání členů Mezinárodního Řádu Svatého Huberta a 4 zástupci české výpravy byli pásováním přijati za členy tohoto řádu. I takto může začít mezinárodní spolupráce.

5.6 Výdaje za rok 2008

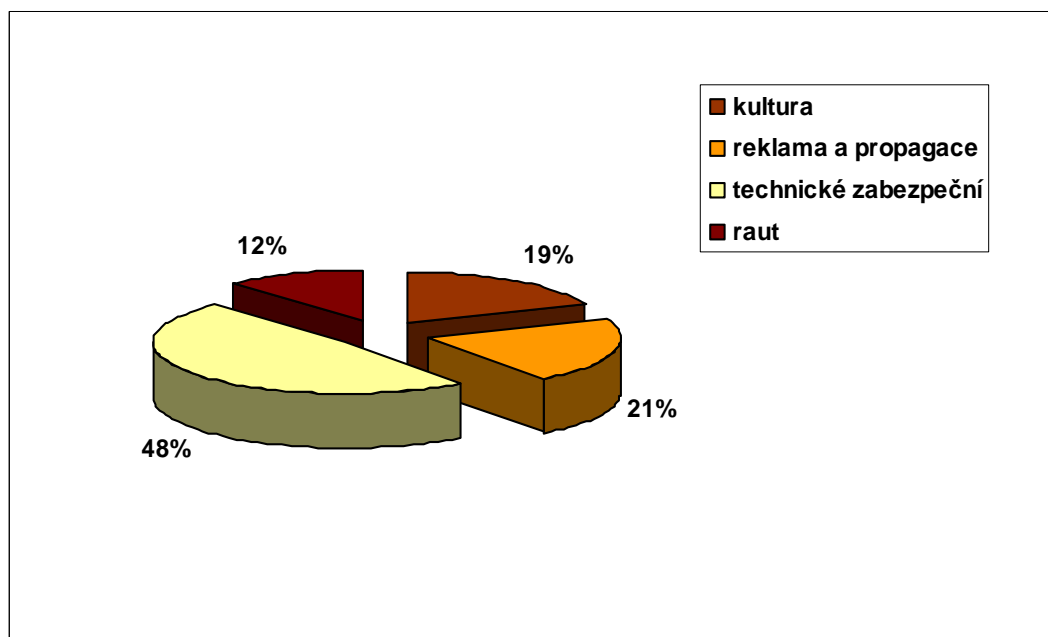
Největší výdaje plynuly do technického zabezpečení: TJ Jiskra Kuks, TOI TOI, Gastro ZOO a další nejmenované soukromé fyzické osoby, které zajistily samotný chod slavností, propagaci – tisk plakátů a dobrovolné zaměstnance u vstupů do areálu.

Graf č. 7 Výdaje za rok 2008

Zdroj: Řád svatého Huberta, vlastní zpracování

Graf č. 8 % vyjádření výdajů za rok 2008

Zdroj: Řád svatého Huberta, vlastní zpracování

Na obrázku č. 1 a č. 2 je ukázka pozvánek plakátového formátu, které zaujímaly velkou část výdajů (Reklama a propagace) a které byly umístěny v obchodech a na různých reklamních plochách, zejména v nejbližším okolí Kuksu – Choustníkovo Hradiště, Dvůr Králové nad Labem, Jaroměř, Česká Skalice, Náchod, Hradec Králové, Trutnov, Bílá Třemešná a Hostinné.

Obrázek č. 1 Plakát s pozvánkou na Svatohubertské slavnosti I.

Občasná jednotka sv. Huberta Rád svatého Huberta sv. Kuksu
 ve spolupráci s Hospitálem Kuks, Obecním úřadem Kuks, Klubem přátel Řádu sv. Huberta a MSMP
 Křesťanská jednota sv. Huberta
 v.s. z.s.p.o.

15. SVATOHUBERTSKOU SLAVNOST

v sobotu 4. října
 pod záštitou hejtmana Královéhradeckého kraje Ing. Pavla Bradíka

Z letištního programu:

10.00 – 12.00 hodín – svatebční oběd (svatební a svatební oběd) a vyhlášení vítězů
 12.00 hodín – svatebční oběd (svatební a svatební oběd) a vyhlášení vítězů
 14.00 hodín – Svatební oběd (svatební a svatební oběd) a vyhlášení vítězů
 17.00 – 17.30 hodín – svatebční oběd (svatební a svatební oběd) a vyhlášení vítězů
 18.00 – 19.00 hodín – svatebční oběd (svatební a svatební oběd) a vyhlášení vítězů
 19.30 hodín – svatebční oběd (svatební a svatební oběd) a vyhlášení vítězů

Partneri a sponzoři:

modální partneri:
 [Logo] [Logo] [Logo]

partner akce:
 [Logo]

Vitajte jedinec a vyhlášení vítězů
 vstupné: 10 Kč
 50 Kč děti nad 10 let a 20 Kč
 150 Kč členové, 300 Kč rodinné vstupné

Zdroj: Řád svatého Huberta

Obrázek č. 2 Plakát s pozvánkou na Svatohubertské slavnosti II.

Řád svatého Huberta ve spolupráci s Hospitálem Kuks, Obecním úřadem Kuks, Klubem přátel Řádu sv. Huberta a MSMP
 si Vás dovoluji pozvat na jubilejní

15. Svatohubertské slavnosti

pořádané pod záštitou hejtmana Královéhradeckého kraje Ing. Pavla Bradíka

Termín konání: 4. říjen 2008 v areálu Hospitalu Kuks
Program bude zahájen v 10:00 hod. Slavnostní zahájení bude průvodem členů Řádu svatého Huberta a účinkujících ve 12:00 hod. Ukončení slavnosti ohňostrojem v cca 20:30 hod.

Na slavnostech bude k vidění: V. ročník národní soutěže juniorů ve vážení jelenů o pohár Řádu svatého Huberta, ukázky dobových řemesel, laserová střelnice s pohybující se zvěří, soutěž pro děti a mládež se zaměřením na ekologii, myslivost a ochranu přírody, ukázky rybářské činnosti a práce včelařů, ukázky práce psů loveckých plemen, předvádění dravců používaných v sokolnické praxi, dřezůra koní a ukázka skupiny historického serum. Bude možno ochutnat rozmanité občerstvení a zvěřinové speciality, zakoupit si kynologické potřeby, myslivecké potřeby včetně oblečení. Na slavnostech vás čeká řada dalších zajímavostí.

V podvečer bude Mons. Dominik Duka O.P., biskup královéhradecký, celebratvat svatohubertskou zpívanou a troubenou mši svatou. Ukončení slavnosti bude provedeno pochodným průvodem a velkolepým ohňostrojem. Ponořte se s pořadateli slavnosti do doby, kdy František Antonín hrabě Špork povýšil Kuks na malé Versailles. Staňte se diváky, ale i účastníky slavnosti. Oslavme společně uznávané tradice České myslivosti, Řád svatého Huberta a vše dobré co nám odkazují.

Podrobnosti na www.radsvatéhohuberta.cz

Zdroj: Řád svatého Huberta

5.7 Pronájem prostor

Obec Kuks má s Řádem sv. Huberta sepsanou Smlouvu o pronájmu nemovitosti. Doba pronájmu je určena na 3 dny. Nájemné činí 15 % z prodaných vstupenek a platí se v hotovosti.

Další smlouva, která je nutná k zabezpečení a uskutečnění slavností je Smlouva o spolupráci s NPÚ z roku 2003, ve které je stanoveno, na jak dlouho smí Řád do prostorů areálu Kuks. Zde se jedná o dobu 24 hodin.

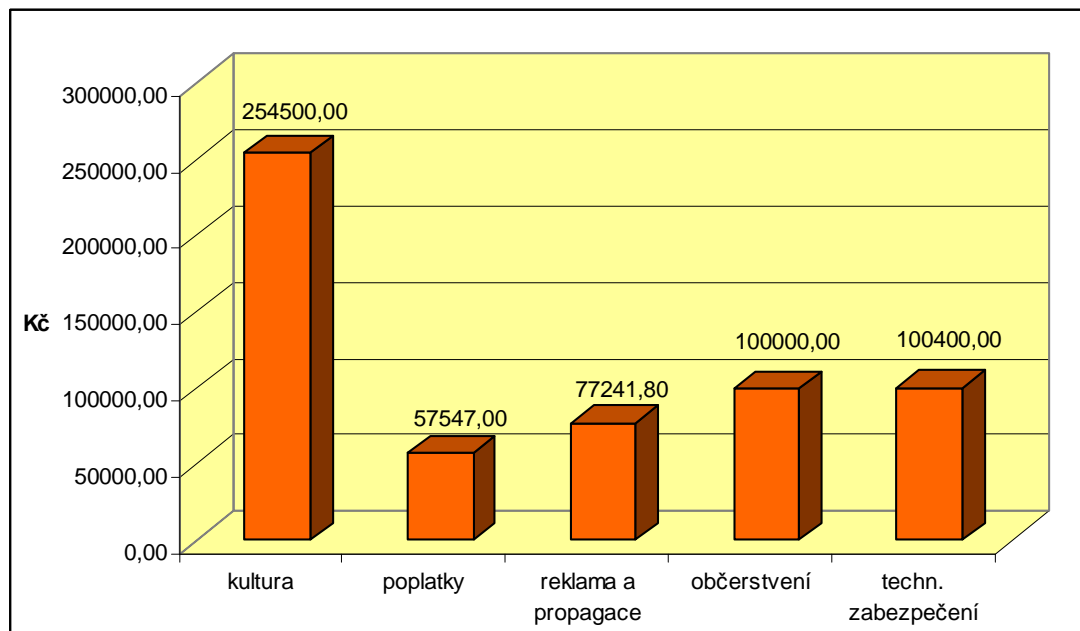
Celá tato spolupráce s Národním památkovým ústavem přinesla obci zviditelnění a dopomohla získat pro obec Kuks další finanční prostředky z Evropské Unie na nové expozice a prostory pro společensko-kulturní setkání a odborné konference. Zámek v Kuksu by měl mezi roky 2010 až 2012 projít rozsáhlou renovací za necelou miliardu korun. Počítá s ním projekt, který předložil Národní památkový ústav. Projekt nese název Granátové jablko, který spolu s památkáři a dalšími institucemi připravuje Centrum evropského projektování. Projekt by měl zahrnovat spojení duchovních, společenských a vzdělávacích aktivit včetně ubytování, zlepšení silnic a vybudování protipovodňových bariér. Z těchto peněz by se dále měla rozšířit stávající expozice farmaceutického muzea, barokní lékárny a vinná galerie. Po rekonstrukci by tu své místo měla najít expozice myslivosti i diecézní muzeum, v němž budou vystavena umělecká díla římskokatolické církve, nebo nová expozice s modelem Kuksu od architekta Brixe. Památkáři mají v úmyslu obnovit i bylinnou zahradu a špitální hřbitov včetně kaple, která byla zbořena v 80. letech 20. století.

5.8 Rozpočet Svatohubertských slavností 2007

Rozpočet na rok 2007 byl nejdříve sestaven jako předběžný a poté skutečný. Oba dva rozpočty vzájemně porovnávám a dále srovnávám s rozpočtem na rok 2008. Chtěla bych zde zdůraznit, že každý rozpočet (rozpočet z roku 2007 a 2008) zpracovávala jiná agentura. Zadat zpracování rozpočtu agentuře přináší i rizika, která mohou mít neblahé důsledky např.: naučtování vyšších částek, než je skutečnost, nekorektní jednání, úprava smlouvy ve vlastní prospěch, či nedodržení smlouvy s nemožností se proti tomu bránit. V předchozích letech průběh slavností zabezpečovala koordináční skupina, která měla cca pět lidí. Zabývali se např.: stánkovým prodejem, pronájmem prostor, finančním vypořádáním, kontaktem s obcí

Kuks a Hospitálem. S dalšími ročníky slavností se požadavky na zabezpečení průběhu zvyšovaly, proto bylo snadnější na základě smlouvy předat tyto povinnosti někomu jinému.

Graf č. 9 Předběžná kalkulace za rok 2007

Zdroj: Řád svatého Huberta, vlastní zpracování

Nejvíce finančních prostředků v oblasti kultury bylo vydáno na zajištění práce se zvířaty, dále pak na historický šerm a ohňostroj. Do kultury můžeme zařadit např.: dopravu hraběte a kněžny na slavnostní průvod při zahájení, varhanní koncert v kostele Nejsvětější trojice. Dále práce moderátora, vystoupení umělecké skupiny Trubači či pěvecký sbor.

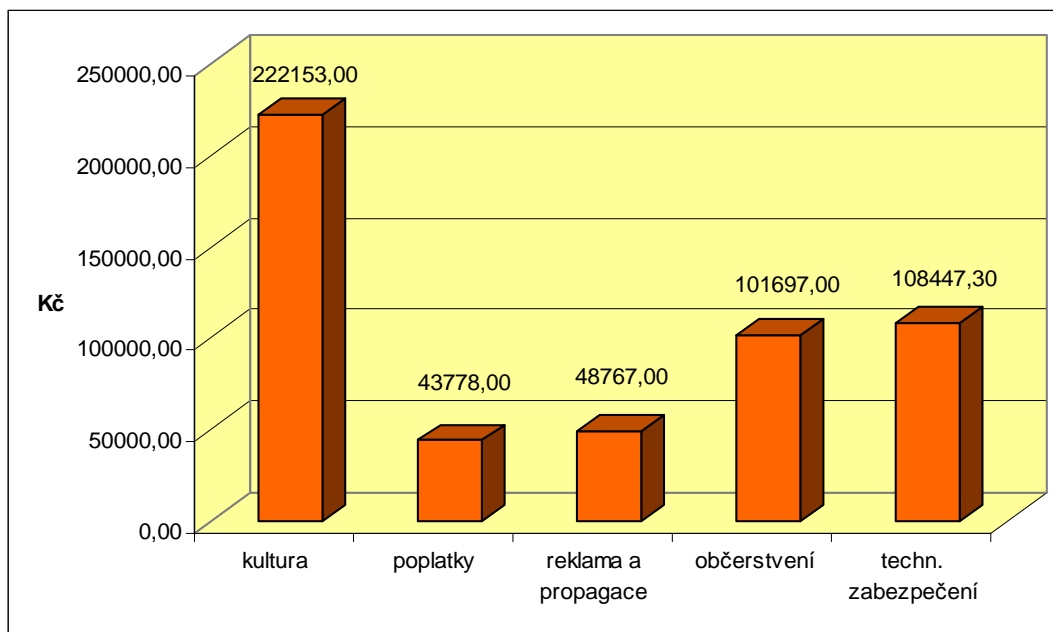
Poplatky zde dělíme na poplatky obcí, poplatky z parkovného a pronájem Kuksu.

Největším finančním vydáním v oblasti propagace byl výtisk plakátů – 1500 ks, vstupenky, vytištění programu s plánkem – 5000 ks nebo samotný výlep plakátů.

Další důležitou součástí je raut pro VIP hosty. Nejvyšší položkou byly sladké zákusky, práce lidí, použitý materiál a v neposlední řadě Řádové víno. Z hlediska technického zabezpečení sem můžeme zařadit výplaty pořadatelům a pomocníkům, zajištění dopravy a Zeta – eko WC.

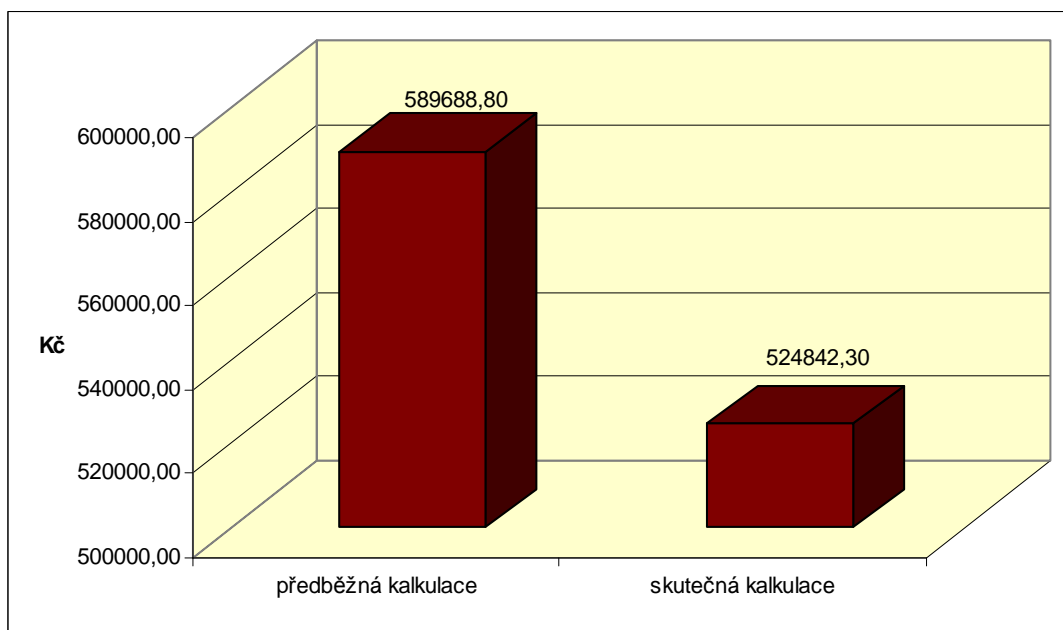
Ze skutečné kalkulace vyplývá, že náklady na kulturu byly nižší o 32 347,- Kč a poplatky o 13 769,- Kč. Propagace byla nadhodnocena. Částka je o 28 474,5 Kč nižší. Jediné dva odhady byly o nepatrnou částku vyšší. Jedná se o občerstvení, kde se náklady vyšplhaly na částku 101 697,- Kč a technické zabezpečení na částku o 8 047, 3 Kč vyšší.

Graf č. 10 Skutečná kalkulace za rok 2007

Zdroj: Řád svatého Huberta, vlastní zpracování

Graf č. 11 Porovnání předběžné a skutečné kalkulace za rok 2007

Zdroj: Řád svatého Huberta, vlastní zpracování

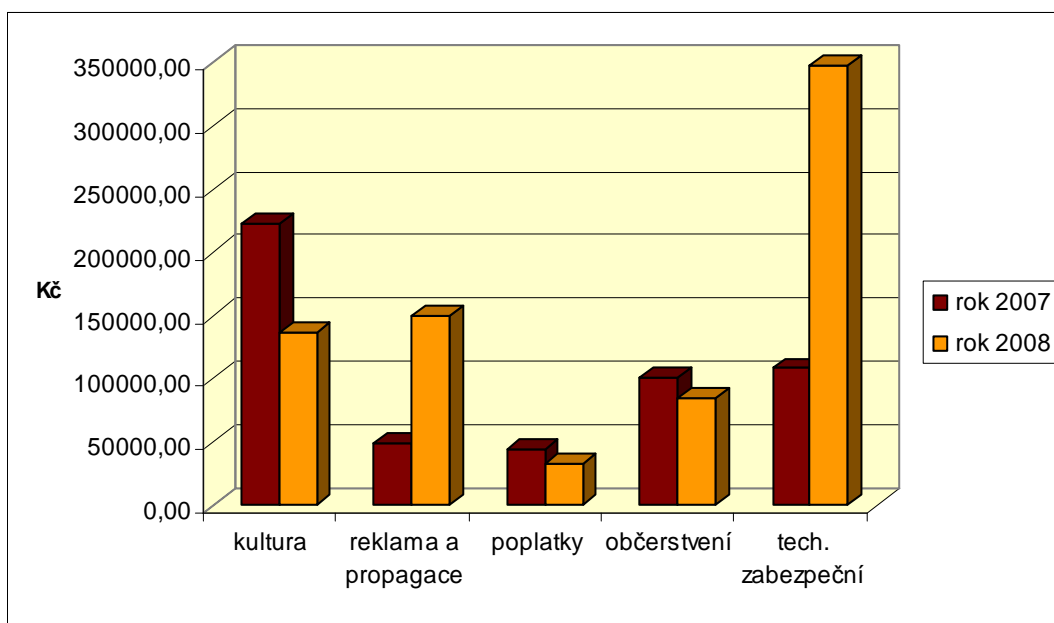
Z grafu č. 11 porovnání kalkulací za rok 2007 je zřejmé, že skutečná výše očekávaných nákladů na slavnosti je o 64 846,5 Kč nižší. V předběžné kalkulaci byly nejvíce nadhodnoceny např.: výlep plakátů, poplatky prodejcům, pronájem Kuksu, identifikační pásky, poštovné, propagace v Českém rozhlase. Dále pak zaplacení práce lidem, kteří zajišťovali raut a k tomu potřebný materiál a výplaty pořadatelů a pomocníků.

Naopak složky, které byly podhodnoceny jsou: soukromá doprava, zvěřina na raut, tisk plakátů, reklama v rádiu Metuje, ohňostroj, výstup sokolníků nebo řádové víno.

5.9 Porovnání rozpočtů Svatohubertských slavností 2007 a 2008

Na rok 2008 se rozpočet v struktuře předběžné a skutečné kalkulace nevypracovával. Bylo to dáno tím, že pořadatelé změnili agenturu, která rozpočet zpracovávala. Bohužel tedy nemůžeme posoudit, jaká by byla výše odhadovaného rozpočtu a o kolik by se skutečný rozpočet mohl lišit. Z porovnání rozpočtu na rok 2007 a 2008 je u rozpočtu na rok 2007 viditelná větší investice do kultury a občerstvení. Naopak kultura v roce 2008 vykazuje pokles o 84 353,- Kč. Ačkoliv je tato částka nižší, na službách a zábavě, která byla k vidění na slavnostech v roce 2007 a 2008 to žádný vliv nemělo. V obou pořádaných ročnících byla kultura na vysoké úrovni, každý návštěvník si mohl odnést cenné zážitky i zkušenost a individuálně si vybrat to nejlepší pro příjemný pocit z pěkně stráveného dne.

Graf č. 12 Porovnání rozpočtů Svatohubertských slavností 2007 a 2008

Zdroj: Řád svatého Huberta, vlastní zpracování

Tabulka č. 5 Hodnoty ke grafu č. 12

	Rok 2007 [Kč]	Rok 2008 [Kč]
Kultura	221 153,-	136 800,-
Reklama a propagace	48 767,-	149 769,-
Poplatky	43 778,-	32 430,-
Občerstvení	101 697,-	85 460,-
Tech. Zabezpečení	108 447,-	348 354,-

Zdroj: Řád svatého Huberta, vlastní zpracování

Reklama a propagace byla v roce 2007 o 101 002,- Kč nižší než v roce 2008. V roce 2007 nejsou do reklamy a propagace započítány reklamy mediálních partnerů, např.: RTA, Východní Čechy, společnosti Media Marketing nebo některé z nákladů na tisk. Proto se tyto dvě částky nedají relevantně porovnat.¹⁶

Dále bych zde chtěla upozornit na vysoký nárůst finančních prostředků na technické zabezpečení. Jedná se zejména o zázemí, kde se připravuje světelná a ohňostrojná kompozice, která byla v minulém roce sjednaná na téma „Memento mori“. Požadavky na bezpečnost vyplývají nejen od organizátorů samotných, ale i památkářů. Hrozí zde reálné nebezpečí pro barokní památku jako budovu a přímé ohrožení možného vzplanutí např. střechy. Pro případ zásahu, je v areálu vždy připraven vůz Hasičského záchranného sboru a dále pak sanitka první pomoci, která je k dispozici po celý den. Objevují se tu i příslušníci státní policie ČR a městské policie Jaroměř, kteří za pomoci organizátorů akce koordinují dopravní situaci u vstupů a parkovišť.

---

¹⁶ Poznámka: Rozpočty jsou zpracovány odlišnými agenturami a všechna čísla nejsou uvedena v požadovaném rozsahu.

6 ZÁVĚR

Tato bakalářská práce popisuje historii a tradice Svatohubertských slavností, a je zaměřená na sociálně ekonomické přínosy pro obec Kuks.

Tato jednodenní akce je určena nejen pro myslivce, ale i pro nejširší veřejnost a samozřejmě pro všechny věkové kategorie. Smyslem těchto slavností je propagace myslivosti, Řádu svatého Huberta, barokní památky Hospitálu Kuks a obce Kuks. Cílem je přiblížit laické veřejnosti práci kynologů, sokolníků, hipologie, loveckou hudbu a tradiční lidová řemesla.

Pozitivním přínosem Svatohubertských slavností je získání nových finančních možností. Získání dalších sponzorů, možnosti čerpaní finančních prostředků od kraje, státu, nadnárodních investorů, ale i programů EU (Norské fondy¹⁷, WMF¹⁸, DBU¹⁹). Tyto finance se dále mohou použít na nutné opravy obce Kuks, nebo uspořádání dalších společenských akcí²⁰ ve větším rozsahu, které se nutně nemusejí týkat pouze myslivosti.

Z mého pohledu by měl být kladen větší důraz na propagaci a větší informovanost veřejnosti, nejen lokálně v královehradeckém kraji. I když na ní bylo v obou ročnících (2007, 2008) použito mnoho peněz. Možným řešením by tedy mohla být větší reklama na internetu, využití dalších rádií nebo otisknutí reklamy v celostátním deníku. Další možností, která se tu nabízí, je založení katalogu atraktivit všech tématických skupin pro zájmové území, včetně možností ubytování, stravování, turisticky atraktivních tras, dopravy, popularizaci cílů a zbudování informačního střediska.

S ohledem na výhled do budoucnosti a záměrem kompletní rekonstrukce Kuksu, vybudovat zde rekreační oblast s dobrým sportovním zázemím a rozvinout zde cestovní ruch, je otázka slavností komplikovaná. Na kolik tato rekonstrukce, která bude rozdělená do několika etap, bude komplikovat další ročníky nelze s určitostí říct.

---

¹⁷ V souladu s usnesením vlády České republiky č. 1011 z 13. října 2003 byla podepsána dohoda o účasti České republiky v Evropském hospodářském prostoru (EHP). V rámci této dohody byl zaveden i nový finanční mechanismus, jehož prostřednictvím budou státy ESVO (Islandská republika, Lichtenštejnské knížectví a Norské království) v letech 2004-2009 přispívat zemím přistupujícím do EHP na projekty v rozšířeném vnitřním trhu. Norsko bude navíc přispívat i pomocí bilaterálního tzv. zvláštního norského finančního nástroje.

¹⁸ Světovým památkový fond (WMF-The World Monuments Fund).

¹⁹ Německá spolková nadace pro životní prostředí (Deutsche Bundesstiftung Umwelt).

²⁰ Příloha č. 8 Lapidárium – společenské akce

Mezi nesporné výhody konání této akce patří např. rozvoj kultury v obci. Pod tím je možno si představit hudební, divadelní představení a různé soutěže pro veřejnost. Dalším přínosem pro obyvatele obce je možnost dozvědět se nové informace a vzdělávat se tak v oblasti myslivosti. Možnost získání příležitostné práce je další velké plus pro mladé obyvatele žijící v Kuksu. Kuks má 251²¹ obyvatel. Pro většinu lidí je velmi složité dojíždět za prací. Nejbližše to mají do Choustníkova Hradiště, Jaroměře nebo Dvora Králové nad Labem. Ale i zde je příležitostné práce velmi málo. Nemusí to však nutně sloužit jen studentům, ale i podnikatelům pracujícím na živnostenský list. Ocenila bych zde větší zapojení a komunikaci s veřejností. A to z důvodu podpory a koordinace občanských sdružení, podpory lidových tradic, řemesel a podpory zdravého patriotismu, který ke slavnostem určitě patří. Prozatím se roční návštěvnost Kuksu pohybuje kolem 50 000²² turistů a těmito kroky, které jsem výše popsala, by mohlo dojít k nárůstu turistického ruchu v obci a tím i k vyššímu zisku.

Na straně druhé tu jsou negativa. Neohrožují slavnosti samotné, ale spíše okolí. Jedná se zejména o starousedlíky, kterým hluk a velké množství lidí může obtěžovat život. Dalším záporným aspektem, který by mohl ovlivnit okolí, je znečišťování životního prostředí a krajiny, což způsobí navýšení nákladů na údržbu zeleně a úklid odpadků.

Za důležitou a mnohdy překvapivě podceňovanou skutečnost, jejíž vliv na ekonomickou stránku slavností je ovšem nezanedbatelný, lze považovat meteorologickou situaci panující v době konání akce.

Dopad aktuálního stavu počasí byl v práci podroben statistickému zkoumání, a výsledek lze považovat za evidentní a očekávaný - důsledkem nadmíru příznivých klimatických podmínek byl velký nárůst návštěvnosti v porovnání s roky průměrnými.

Je pochopitelné, že zabránit špatnému počasí není reálně možné, předvídat jeho stav lze však dnes již s vysokou mírou pravděpodobnosti, což umožňuje pořadatelům do jisté míry připravit se na očekávané podmínky.

V případě deštivých dnů by potom měli dát návštěvníkům v rámci propagace akce dopředu vědět, že jsou i na takovou situaci připraveni, a že se tedy zájemci nemusí o průběh akce obávat. Pro pořadatele by se tak z nevýhody a z ohrožení návštěvnosti stal naopak velký

---

²¹ Údaj z roku 2007

²² Návštěvnost obce z roku 2007.

plus při propagaci a reklamě, neboť potenciální turisté zvažující cíl své cesty se jistě v případě nestálého počasí raději rozhodnou pro návštěvu slavností s tak profesionální organizací.

Současná struktura slavností však s takovou variantou nepočítá, chybí dočasná opatření, jakými by mohla být třeba zastřešení prostranství mezi hospitálem a hostincem či stavba stanového zastřešení na přilehlých loukách²³. Lidé jsou proto odkázáni jen na samotného budovy v místě konání, jako např. hospitál Kuksu nebo hostinec U Zlatého slunce. To je ovšem řešení silně provizorní a zdaleka nedostačuje kapacity čítající řádově tisíce návštěvníků.

Při zlepšení podmínek v této oblasti lze sice předpokládat nanejvýš mírné zvýšení návštěvnosti v meteorologicky příznivých dnech, hlavním přínosem by ovšem bylo především výrazné snížení úbytku turistů při deštivém počasí.

---

²³ Příloha č.9 Kuks, přilehlé louky a vinice

SEZNAM LITERATURY

Monografie

- [1] PREISS, Pavel. František Antonín Špork a barokní kultura v Čechách . [s.l.] : [s.n.], 2003. 608 s.
- [2] PREISS, Pavel. Boje s dvouhlavou saní. [s.l.] : [s.n.], 1981. 366 s.
- [3] BEZDĚK, František. Hledání kořenů mysliveckých tradic. [s.l.] : [s.n.], 1999. 71 s.
- [4] NORTH, D. C. Institutions, Institutional Change and Economic Performance. [s.l.] : [s.n.], 1996. 152 s

Www. Stránky

- [5] Řád Svatého Huberta [online]. 2008 [cit. 2009-04-04]. Dostupný z WWW: <<http://www.radsvatehohuberta.cz/>>
- [6] Kuks.estranky [online]. 2005-2008 [cit. 2009-04-04]. Dostupný z WWW: <<http://www.kuks.estranky.cz/>>
- [7] Pamětihodnosti [online]. 1998-2006 [cit. 2009-04-04]. Dostupný z WWW: <http://www.pametihodnosti.cz/pamatka/164/kuks_zamek.html>
- [8] Kuks - historie [online]. 2009 [cit. 2009-04-04]. Dostupný z WWW: <<http://www.fylkir.wz.cz/historie.htm>>

Internetové články

[9]] HOVORKA, Václav. Kuks. Hradecký venkov, o.p.s. [online]. 2008 [cit. 2009-04-04].

Dostupný z WWW:

<<http://www.hradeckyvenkov.cz/view.php?navezclanku=kuks&cisloclanku=2008060025>>

[10] UHRINOVÁ, Mária. Baroknímu Kuksu se opět vrátí lesk. Magazín pro kulturní život v místech a regionech [online]. 2008 [cit. 2009-04-04]. Dostupný z WWW:

<<http://www.mistnikultura.cz/?q=baroknimu-kuksu-se-opet-vrati-lesk>>

[11] HÁNA, Tomáš. Do Belgie za Svatým Hubertem. *Hubertovy Listy*. 2009, č. Jaro 2009, s 19. Dostupný z WWW:

<http://www.radsvatehohuberta.cz/images/stories/soubory/hubertovylisty09_2.pdf>

SEZNAM TABULEK

Tabulka č. 1 Stručný přehled akcí konaných v průběhu roku 2009	23
Tabulka č. 2 Theatrum Kuks – výše vstupného.....	23
Tabulka č. 3 Seznam sponzorů Svatohubertských slavností.....	24
Tabulka č. 4 Seznam mediálních partnerů Svatohubertských slavností.....	25
Tabulka č. 5 Hodnoty ke grafu č. 12	38

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek č. 1 Plakát s pozvánkou na Svatohubertské slavnosti I.....	33
Obrázek č. 2 Plakát s pozvánkou na Svatohubertské slavnosti II.	33

SEZNAM GRAFŮ

Graf č. 1 Příjmy ze vstupného a parkovného.....	26
Graf č. 2 % Podíly ze vstupného za rok 2008	27
Graf č. 3 Návštěvnost	28
Graf č. 4 Rozpočtované příjmy a výdaje na rok 2008	29
Graf č. 5 Příjem za rok 2008.....	30
Graf č. 6 % vyjádření příjmů za rok 2008	31
Graf č. 7 Výdaje za rok 2008.....	32
Graf č. 8 % vyjádření výdajů za rok 2008	32
Graf č. 9 Předběžná kalkulace za rok 2007	35
Graf č. 10 Skutečná kalkulace za rok 2007	36
Graf č. 11 Porovnání předběžné a skutečné kalkulace za rok 2007	36
Graf č. 12 Porovnání rozpočtů Svatohubertských slavností 2007 a 2008.....	37

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha č. 1 Panství Choustníkovo Hradiště, základní mapa 1:10 000

Příloha č. 2 Panství Choustníkovo Hradiště

Příloha č. 3 Jan Špork

Příloha č. 4 František Antonín hrabě Špork – rytina z roku 1735

Příloha č. 5 Údolí řeky Labe, kaskádové schodiště

Příloha č. 6 Sochy Neřestí z dobové fotografie

Příloha č. 7 Lapidárium – originální sochy Ctností a Neřestí od M. B. Brauna

Příloha č. 8 Lapidárium – společenské akce

Příloha č. 9 Kuks, přilehlé louky a vinice

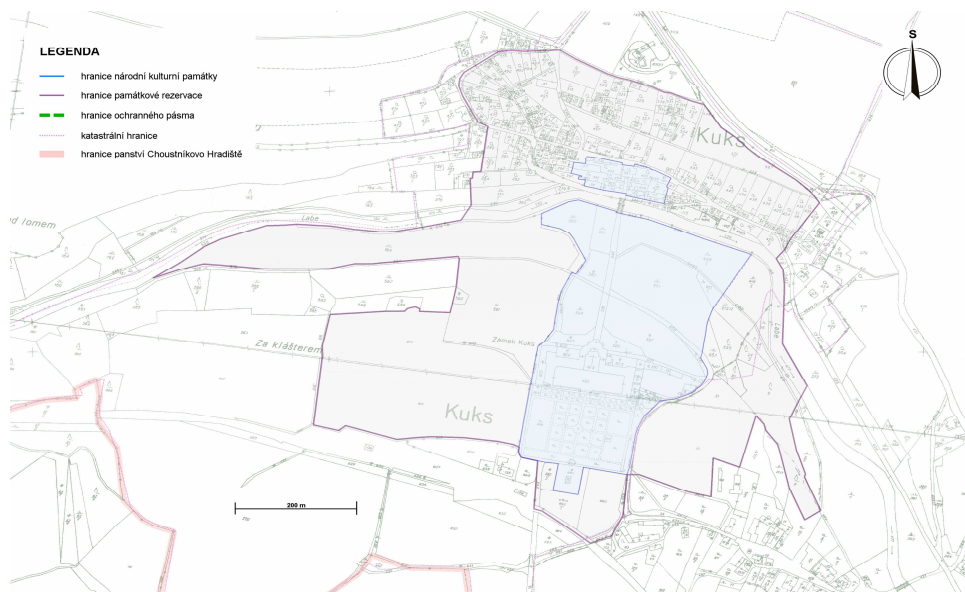

Příloha č. 1 Panství Choustníkovo Hradiště, základní mapa 1:10 000

Zdroj: *Kuks.estranky* [online]. 2005-2008 [cit. 2009-03-30]. Dostupný z WWW: <http://www.kuks.estranky.cz/fotoalbum>.

Příloha č. 2 Panství Choustníkovo Hradiště

Zdroj: *Kuks.estranky [online]. 2005-2008 [cit. 2009-03-30]. Dostupný z WWW: <<http://www.kuks.estranky.cz/fotoalbum>>.*

Příloha č. 3 Jan Špork

Zdroj: *Kuks.estranky [online]. 2005-2008 [cit. 2009-03-30]. Dostupný z WWW: <<http://www.kuks.estranky.cz/fotoalbum>>.*

Příloha č. 4 František Antonín hrabě Špork – rytina z roku 1735

Zdroj: *Kuks.estranky [online]. 2005-2008 [cit. 2009-03-30]. Dostupný z WWW: <<http://www.kuks.estranky.cz/fotoalbum>>.*

Příloha č. 5 Údolí řeky Labe, kaskádové schodiště

Zdroj: *Kuks.estranky [online]. 2005-2008 [cit. 2009-03-30]. Dostupný z WWW: <<http://www.kuks.estranky.cz/fotoalbum>>.*

Příloha č. 6 Sochy Neřestí z dobové fotografie

Zdroj: *Kuks.estranky [online]. 2005-2008 [cit. 2009-03-30]. Dostupný z WWW: <<http://www.kuks.estranky.cz/fotoalbum>>.*

Příloha č. 7 Lapidárium – originální sochy Ctností a Neřestí od M. B. Brauna

Zdroj: Kuks.estranky [online]. 2005-2008 [cit. 2009-03-30]. Dostupný z WWW:
<<http://www.kuks.estranky.cz/fotoalbum>>.

Příloha č. 8 Lapidárium – společenské akce

Zdroj: Kuks.estranky [online]. 2005-2008 [cit. 2009-03-30]. Dostupný z WWW:
<<http://www.kuks.estranky.cz/fotoalbum>>.

Příloha č. 9 Kuks, přilehlé louky a vinice

*Zdroj: Kuks.estranky [online]. 2005-2008 [cit. 2009-03-30]. Dostupný z WWW:
<<http://www.kuks.estranky.cz/fotoalbum>>.*